iyikitap

ÇOCUK VE GENÇLİK KİTAPLARI DERGİSİ

TUDEMYAYINGRUBU

İyi Kitap 9 yaşında

Toprak Işık: "Gençler ve çocuklar, kuru bilgiden hoşlanmıyor."

Selam olsun Kaptan Kâzım'a!

Gerçeküstü bir kedi: Tokyo

Kim uçurtmaları sevmez ki!

Mart 2018 • Sayı 102
ÜCRETSİZDİR
www.iyikitap.net
ISSN 1308-8866

merhaba

Bahara duran toprağın canlanıp havanın ısınmasından olsa gerek, Eski Roma'da takvim Mart ayıyla başlarmış. Rastlantı bu ya, *İyi Kitap* da yolculuğuna bir Mart ayında başladı, 2009'da...

Geride bıraktığımız dokuz yılda, binlerce kitaba yer verdik sayfalarımızda. Değerlendirme ve eleştiri yazılarımızla sadece okurumuzun kitap seçimlerine yardım etmedik; çocuk ve gençlik yayıncılarımızın daha iyi kitaplar üretmeleri için yol gösterici olduk. Yüklendiğimiz sorumluluğun ağırlığı ya da edebiyat dergiciliğinin zorlukları coşkumuzu azaltmadı. Dönüşerek ve dönüştürerek ilerledik yolumuzda. Aldığımız mesafe, edindiğimiz birikim nice dokuz yılların habercisi...

9. yaş dönümümüzde, geride bıraktığımız yıla bir de rakamların gözünden bakalım: 2017 Mart ve 2018 Şubat arasında yayımladığımız 10 sayıda 215 kitaba yer vermişiz. Bunların 141'i çeviri eserken, 74'ü Türkçe kaleme alınmış. Kategorilerine göre 72 ilk okuma, 96 çocuk, 17 gençlik, 5 çizgi roman ve 25 başvuru kitabı ele almışız. Kitap inceleme ve eleştiri yazılarımızın yanı sıra 4 söyleşi, 7 Sahaf Dükkânı yazısı ve 7 bulmaca yayımlamışız. Türkiye'nin dört bir yanında 170.000 dergi ulaştırmışız.

Çocuk ve gençleri iyi kitaplarla buluşturma hedefiyle çıktığımız yolculuk, ilk günkü heyecanıyla sürüyor. Yazarı, okuru ve yayıncısıyla *İyi Kitap* ailesinin 9. yaşı kutlu olsun!

Safter Korkmaz

iyikitap Aylık Yaygın Süreli Yayın / 15.000 adet basılmıştır. Ücretsizdir. ISSN: 1308 - 8866

İmtiyaz Sahibi: Tudem Eğitim Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına İsa Aykanat **Yayın Yönetmeni:** İlke Aykanat Çam

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Safter Korkmaz **Yazı İşleri:** Suzan Geridönmez

Tasarım - Uygulama: Burak Tuna, Nayime Serbest **Kapak İllüstrasyonu:** Yusuf Tansu Özel

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / Ankara 0 (312) 284 18 14

İrtibat Adresi: 1476/1 Sk. No: 10/51 35220 Alsancak - Konak / İzmir **Tel:** 0(232) 463 46 38 **e-posta:** iyikitap@tudem.com

www.iyikitap.net iyikitapdergisi iyi_kitap

Rollerin değiştiği bir gün

Tim'le Bir Gün, bir sabah uyandığında babasına annelik etmeye karar veren küçük bir kızın, gün boyu süren oyunbaz hikâyesini anlatıyor.

Yazan: **Nuray Gönülşen**

Hayatınıza bir çocuk girmişse hiç bitmeyen bir oyun çemberinin içinde rol almaktan kurtulamazsınız bir daha. İşte *Tim'le Bir Gün*, kendi hayal dünyaları içinde durmaksızın yeni oyunlar kuran ve bu oyunlar içinde illaki başrol oynamayı seven çocukların hoşlanacağı türden eğlenceli bir kitap. Kendisi de yeni nesil annelerden İngiliz yazar/çizer Eve Coy, ailede yaşanan anne-baba rollerindeki farklılaşmayı belirginleştirirken; çocukları bu değişen aile yapısı içerisinde ailenin/hikâyenin merkezine yerleştiren eğlenceli bir oyun kurmuş. Anneliği prova eden küçük kızın babasını "Bu benim küçük oğlum Tim," diye takdim edişinin ardından hikâyeyi ister "küçük" annenin, ister "büyük" oğulun gözünden okuyun, her iki hâlde de bu oyunun bir parçası da siz olacaksınız. Annenin dışarıda çalıştığı bu evrende, evdeki roller baba-kız arasında yeniden pay edilerek, hayal ile gerçek arasındaki cezbedici fark kadar fantastik, keyifli, eğlenceli, mutluluk verici görünümler kazanıyor. Oyunda Tim bir aslan terbiyecisi, astronot, ünlü bir çikolatacı ya da kayıp çikolataları araştıran zeki bir dedektif olabilir fakat günün sonunda ortaya çıkan gerçek şu ki, Tim'in yapmak istediği macera dolu tek bir iş var; o da kızının babası olmak.

Tim'le Bir Gün
Eve Coy
Türkçeleştiren: Nil Tuna
Final Kültür Sanat Yayınları,
32 sayfa

Babasıyla rolleri değişen küçük kız ise ebeveyn olmanın esprisini kapmış, anne rolünün hakkını veriyor. Yerinde duramayan, hep ilgi isteyen Tim'den ilgisini ve sevgisini (evcilik oynamak, kule yapmak gibi önemli işleri olduğu zamanlar hariç) esirgemeyen bir anneyle karşılaşıyoruz. Biraz dikkatsiz oğluna bilinçli bir anne edasıyla "büyüyünce istediği her şeyi yapabileceğini" söyleyerek güven aşılamaktan da geri kalmıyor.

Sevgi dolu bir baba-kız hikâyesini yerleşik cinsiyetçi ve üstenci rollerin dışında muziplikle canlandıran kitap, okumaya eşlik edecek etkinliklere de kapıyı aralıyor. Rol değişimleri üzerine kurulabilecek drama çalışmalarının yanı sıra, örneğin evdeki bir masa, astronot elbisesi tasarlamak için atölyeye dönüştürülebilir. Her çocuğun hayal dünyasıyla zenginleşecek resim çalışmalarıyla kitap yeniden tasarlanabilir. *Tim'le Bir Gün* sahip olduğu bu çok yönlü potansiyeliyle çocukları ve yetişkinleri farklı yönlerden cezbederek kitaplıklardaki yerini alacağa benziyor.■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★☆
Grafik tasarım	★★★★☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★☆

SÖYLEŞİ

“Çocuklarımıza eleştirel okumayı öğretmeliyiz”

Toprak Işık

Söyleşi: Elif Şahin Hamidi

Toprak Işık, “İşlem Tamam” serisinin ikinci kitabı ile matematiği çocuklar için bir kâbus olmaktan çıkarıyor. Âdeta adı matematik olan eğlenceli mi eğlenceli bir oyuna davet ediyor çocukları. Rakamlar, sayılar, bol sıfırlı sayılar, çok büyük sayılar, kesirler, ondalık kesirler, çarpmalar, bölmeler hatta tavşanlar, havuçlar ve pandaların dâhil olduğu şahane bir oyun. Edebiyat aracılığıyla beyni duygusal olarak uyaran Işık, matematiği duygularla birlikte sunuyor çocuklara. Toprak Işık ile çocukları matematik, bilim ve sanatla tanıştırmada edebiyatın rolü ve çocuk yazını üzerine konuştuk.

Siz aslında sayılarla arası iyi olan bir mühendissiniz. Bir yazar olarak ise “İşlem Tamam” serisi ve *Rüyanda Çözersin* isimli kitaplarınızla, matematiği çocuklar için eğlenceli ve öğrenilebilir hâle getiriyorsunuz. Nermi Uygur, *“Okur olarak da en çok merak ettiğim şey, okuduğum kitabın neden yazıldığı, dolayısıyla nasıl oluştuğu,”* der. Neden yazıldı bu seri ve devamı gelecek mi?

Çocuklarımızın girdiği uluslararası sınavlar, matematikte durumumuzun içler acısı olduğunu gösteriyor. Sorun eğitim sistemimizde. Matematiği, doğru biçimde sunamadığımız için çocuklarımıza öğretemiyoruz. Sevdirmeye çalışmak yerine, yanlış yöntemler kullanarak matematik korkusu aşılıyoruz onlara. Gençler ve çocuklar, kuru bilgiden hoşlanmıyorlar. Aslında yetişkinler için de geçerli aynısı ama zevk almadan yaşamak konusunda tecrübeli olduklarından buna katlanabiliyorlar. Bir film düşünün. İki saat boyunca ne çok bilgi alıyorsunuz. Kişileri, olay akışındaki ayrıntıları, beyninize kaydetmekte hiç zorlanmıyorsunuz ve bunlar yıllarca aklınızda kalabiliyor. Çünkü bu bilgiler duygularla birlikte giriyor zihninize. Aynısını eğitime uygulamak da mümkün. Dünyada bu oldukça yaygın. Edebiyat, beyni duygusal olarak uyarıyor ve bilgiler bu uyarılmanın açtığı kapılardan girip beynin içine yerleşiyor. Ben de yazdığım kitaplarda matematiği duygularla birlikte vermeye çalışıyorum.

İşlem Tamam Elde Var İki, daha önce çıkmış olan *İşlem Tamam Elde Var Bir*'in devamı olan bir kitap. Serinin tamamını dört kitap olarak planladım. Dolayısıyla iki kitap daha çıkacak. *Rüyanda Çözersin* ise içeriğinde matematiğin önemli bir yere sahip olduğu bir roman, ama verdiği bilgilerden bağımsız ele alınabilecek bir kurgusu var. Kahramanın öğrenilmiş çaresizlikle baş etme sürecinin anlatıldığını söyleyebilirim.

Son yıllarda çocuklara yönelik bu gibi kitapların sayısı giderek artıyor. Hatta bilimsel, sanatsal, tarihsel konular, resimli çocuk kitaplarında kendine yer buluyor. Örneğin, çocuklar kendileri için yazılmış bir kitapta Frida ya da Marquez ile tanışabiliyor ya da uzayla ilgili ilginç bilgiler edinebiliyor. Çocukları matematikle, bilimsel çalışmalarla, sanatla vs. tanıştırmanın önemi ve bu tanışıklıkta edebiyatın rolü ve etkisi üzerine neler söylersiniz?

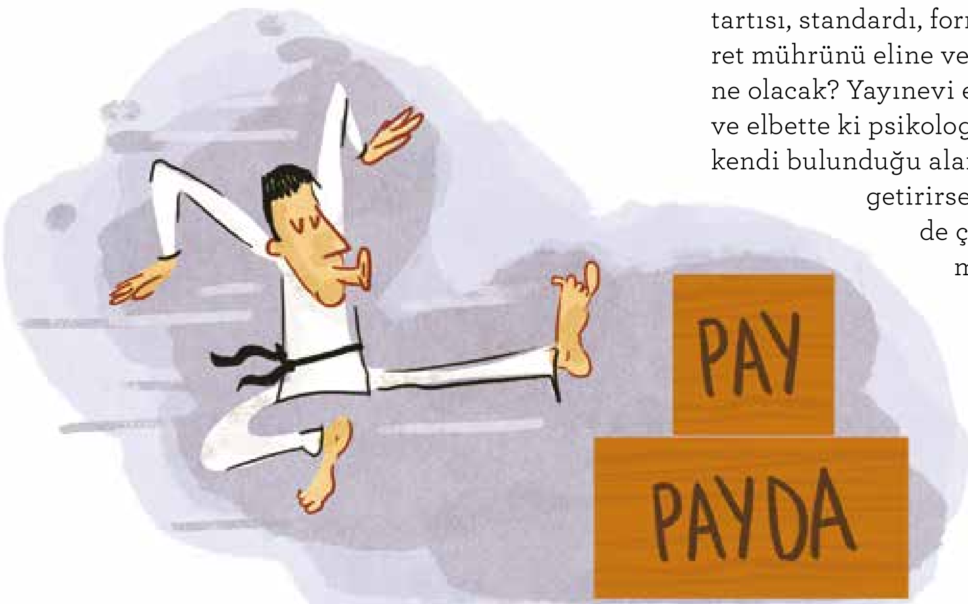
Bilimle, sanatla, matematikle, felsefeyle çocuklar ne kadar erken tanışsalar o kadar iyi. Zamanın göreliliğinden çocuklukta haberdar olan biri, bu gerçeği, yetişkinliğinde öğrenene göre, uzam-zamandaki bükülmeyi çok daha kolay kavrayabilecektir. Çocuğun beynine erkenden bir dolu bilgiyi tıkmaktan bahsetmiyorum. Önemli olan onları doğru bakış açısıyla tanıştırmak ve onların ilgili alanları sevmelerini sağlamak. Edebiyat bunun için bir fırsat sunuyor bize. Bunun mümkün olduğunca çok kullanılmasından yanayım.

Peki gerçekten amacına hizmet ediyor mu bu kitaplar? Bu bağlamda çocuk yayıncılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Edebi tat, bilgi hatırına geri plana itilmemeli. İkisi bir arada olursa kitap amacına ulaşmış sayılır. Bunu yapamayan eserlerin sayısı da az değil. Şimdilik yabancı eserlerin genel olarak daha başarılı olduğunu söyleyebilirim. Eminim kaliteli yerli örneklerin sayısı da kısa süre içinde artacaktır. Çünkü böyle kitapların gördüğü ilgi, yenilerinin yazılmasını teşvik ediyor.

"Çocuk kitaplarının psikologlar tarafından denetlenmesi" meselesi epeyce tartışıldı, ancak bugüne kadar yapılan olumlu-olumsuz eleştirileri de hesaba katarak bu konuyu değerlendirir misiniz? Böyle bir denetim ne getirir ya da ne götürür?

Çok talihsiz bir girişimdi. Önerilen mekanizmanın sansür kurulu gibi çalışacağı açıktı. Bildiğim kadarıyla hayata geçirilmesine yetecek kadar destek ve itibar görmedi. Sanatta sansürün acısını epeyce çekmiş bir ülkeyiz. Aynı hataları tekrarlamaya hiç gerek yok. Çocuk edebiyatı kuşkusuz üst düzeyde özen gerektiren bir alan. Eserler mutlaka sorgulanmalı ama bu sorgulama tek bir makama, tek bir meslek grubuna emanet edilemez. Ölçüsü, tartısı, standardı, formülü yok ki bu işin. Onay ve ret mührünü eline verdiğiniz uzmanın referansı ne olacak? Yayınevi editörleri, öğretmenler, veliler ve elbette ki psikologlar kitap okumalılar. Herkes kendi bulunduğu alanda sorumluluğunu yerine getirirse sıkıntı kalmaz. En önemlisi de çocuklarımıza eleştirel okumayı öğretmek... Konuyla ilgili yazılmış makalelere baktığınızda, daha 1950'lerde akademik çevrelerin eleştirel okumaya büyük önem verdiğini görüyorsunuz. Becerinin çok erken yaşlarda kazandırılması gerekliliği de sürekli vur-

gulanıyor. Bunu ana sınıfına kadar götürüyorlar. Biz de çocuklarımıza eleştirel okumayı öğretmeliyiz. Böylece, okurken başlarına bir şey gelecek diye korkmamıza gerek kalmaz.

Çocukların iyi kitaba ulaşabilmesinin yolu nereden geçiyor sizce? Bu konuda yazarlara, çizerlere, editörlere, yayınevlerine, öğretmenlere, anne babalara ve çocuklara düşen görevler nelerdir?

İyi kitaba ulaşmada esas önemli olan, bu kitapları arayıp bulmanın güçlüğü değil. Kitap okumayı yük olarak gören yetişkinlerin ülkesi burası... Sen okumuyorsan, büyük olasılıkla çocuğun da okumayacak. Çocuklar, annelerini, babalarını, kitap okurken görecekler. Onlar da böylece okumayı sevecekler. Okumayı seven insan, süreç içinde mutlaka iyi kitabı tanır hâle gelir. İyi kitaptan anlayan okurlar, sektörü iyi kitap üretmeye zorlayacaktır. Kötü kitaba itibar göstermeyerek yapacaktır bunu. Seçici okurun olduğu yerde kolaya kaçan barınamaz. Editöründen yazarına kadar, işine saygı duyan ve bu saygının gereğini yerine getiren koruyabilir sektördeki varlığını. İyi kitaplar böyle bir ortamda üretilir ve ulaşılır olur.

Sürekli parmak sallayarak bir mesaj verme kaygısı güden, ideolojik ya da dinsel didaktikliği tercih eden kitaplarla da çokça karşılaşıyoruz. Mesaj yüklü kitaplar, çocuklar ve gençler üzerinde nasıl bir etki yaratır ya da sonuç doğurur?

Çocuklar o sallanan parmağı hemen fark ediyorlar ve kitaptan soğuyorlar. Ancak ne yazık ki okur olarak yeterince özgür bırakılmıyorlar. Yetişkinlerin, sırf içindeki mesaj yüzünden onlara bazı eserleri dayattığı oluyor. Keşke bunun işe yaramadığını, hatta ters etki yarattığını fark edebilsek. Bir edebi eserin her şeyden önce edebi niteliği yüksek olmalı. Çocukların güzel öyküler, romanlar ve şiirler okuma haklarına saygı duyulmalı. Bu yapılmazsa okumak yaşam boyu süren bir alışkanlığa dönüşmez.

Çocuklar, okudukları kitaplardaki kahramanlarla özdeşim kurarlar. Kitaplarda da tıpkı gerçek hayattaki gibi hem iyiler-iyilikler, hem kötüler-kötülükler yer alır. Hem çocuklar için hem de yetişkinler için yazan bir yazar olarak çocuk kitapları kaleme alan yazarların, kahramanlar yaratırken özellikle dikkat etmesi gereken hususlar üzerine neler söylersiniz?

Edebi eserler, okura içine girebileceği bir dünya sunar. Çocuk edebiyatı da çocuklara bir dünya sunar. Yazarken bir çocuğun ruhuna sesleniyorsunuz. Kurduğunuz dünya, okura uygun olmalı. Bunun için hem okurunuzla hem de kahramanlarınızla özdeşim kurmanız gerekir. Yetişkinlere yazarken kendinizi onların yerine daha rahat koyabilirsiniz. Oysa çocuklara yazarken, kendinizi okurunuzun ve pek çoğu çocuk olan kahramanlarınızın yerine koymanız daha güç olabilir. Her yetişkin bir zamanlar çocuktu. Ama bir zamanlar... Şimdinin çocukluğu, yazarın zamanındakinden mutlaka farklıdır. Çocukları gözlemlemek şart. Mümkünse bu pasif değil, çocuklarla karşılıklı etkileşime dayalı bir gözlem olmalı. Çocuklardan gelen eleştiriler de çok yararlı olabilir. Yaptıkları yorumlarla yazarlara değerli bilgiler verebiliyorlar. Bundan faydalanmalıyız.

Çocuk ve gençlik edebiyatı da tıpkı yetişkin edebiyatı gibi bir edebiyat. Çocuk ve gençlik edebiyatından ne anlaşılması gerekir? Geçmişten bugüne bakarak, böyle bir edebiyatın çocuk ve gençlerde okuma kültürü oluşturmadaki rolü üzerine konuşabilir miyiz?

Yetişkine ya da çocuğa kıyafet dikmek arasındaki fark ne ise çocuklara yazmak ile yetişkinlere yazmak arasındaki fark da odur. Ürününüzün kullanıcısı çocuk diye yaptığınız işin kolay olduğu yanılgısına düşmezsiniz. Düşerseniz kötü iş çıkartırsınız ve okurunuz bunu fark eder. Çocuğun, dikilen kıyafetin bedenine uygun olmadığını anlaması için terzilik becerisine sahip olması gerekmez. Kitap onu içine alabilmeli; heyecan arayışına, dünyasının renkliliğine ve hayal gücünün sınırsızlığına uygun olmalı. Çocuk edebiyatı, bunu yapabilen yazarlarca beslenirse elbette ki çocukların okuma kültürlerine büyük katkı sağlar. Olumsuz örneklerin yanı sıra bir sürü başarılı kitap da var. Örneğin *Küçük Karabalık*, hâlâ yüzbinlerce çocuk tarafından okunuyor. Pek çok çocuk böyle kitaplar sayesinde okumayı seviyor.■

Aşkın sınavında zaman

İnsan ömrünün misliyle fazlası bir zaman geçtikten sonra Winzy, ölümsüzlüğün ilk zamanlar düşündüğü gibi bir ödül, bir nimet değil başlı başına bir ceza, bir lanet olduğunu fark eder.

Yazan: **Karin Karakaşlı**

Ölümlü Ölümsüz
Mary Shelley
Resimleyen: Maria Brzozowska
Türkçeleştiren: Mavisu Kahya
Delidolu Yayınları, 48 ssyfa

Her geçen anla ömrümüzden akan zaman, neyin geçici neyin kalıcı olduğu konusunda bizi sürekli sınar. Bu noktada, kuşkusuz en büyük sınavıysa aşk verir. Zamana karşı direnen aşk var mıdır? Ölümsüzlük karşısında aşk ne hâllere düşer? Bu soruları çoğaltmak ve daha derinlemesine düşünmek üzere şimdi elimizde Mary Shelley'nin bizzat kendisi zamana direnen öyküsü *Ölümlü Ölümsüz* var.

Mary Shelley deyince akla, önce bu yıl 200 yaşına giren kült romanı *Frankenstein* gelir. İhtiraslı bilim insanı Victor Frankenstein'ın ceset parçalarını birleştirip can verdiği, toplum tarafından dışlandıkça da canavarlaşan yaratığı konu alan *Frankenstein*; keza bir salgın sonrası tüm insanlığın yok olduğu bir dünyada hayatta kalan son insanı anlattığı *Son İnsan* yazarın hayatın anlamını okura ölüm/ölümsüzlük üzerinden sorgulattığı eserleridir.

Türkçede ilk kez Delidolu Kitap tarafından yayınlanan ve Mavisu Kahya'nın çevirdiği *Ölümlü Ölümsüz*, Maria Brzozowska'nın bu baskı için özel olarak çizdiği resimleri, sert kapağı ve kağıt kalitesiyle de klasik eserin değerini layıkıyla teslim ediyor.

İlk kez 1833'te The Keepsake yıllığında yayınlanan *Ölümlü Ölümsüz,* o günden bu yana antolojilerin baştacı oldu. Gotik unsurlarla harmanladığı bilimkurgu eserleriyle tanınan ve bu edebiyatın ilk temsilcilerinden olan Mary Shelley, bu kez aşk acısından kurtulmak için bilmeden ölümsüzlük iksirini içen Winzy'nin hikâyesini anlatıyor.

ÖLEMEYEN BİR ADAMIN HİKÂYESİ

Winzy'nin birinci tekil şahıstan okura seslendiği hikâye, 16 Temmuz 1833'te, anlatıcının üç yüz yirmi üçüncü yaşında başlar! Tarihi bir kişilik olan ve yazarın *Frankestein* romanında da yer alan okült sanatlar üstadı, düşünür ve simyacı Cornelius Agrippa'nın genç talebesi olarak kurgulanan Winzy, çocukluğundan bu yana güzeller güzeli Bertha'ya âşıktır. Anne babasını kaybedince öksüz kalan Bertha'nın kaderi, yakındaki şatoda tek başına yaşayan zengin bir kadının onu evlat edinmesiyle değişir. Önceleri çocukluk arkadaşına olan bağlılığını koruyan Bertha, zamanla fakirlikten bir türlü kendisiyle evlenemeyen Winzy'yi hor görmeye, başka eş adaylarıyla onu kıskandırmaya başlar. Sıkıntı içerisindeki Winzy, bir yandan da yaşlı üstadın kendisine emanet ettiği iksirin başını beklemek zorundadır. Cornelius Agrippa, Winzy'yi şöyle uyarır: *"Şişeye sakın dokunma, sakın dudaklarına götüreyim deme. Bu bir aşk iksiri, fakat aşktan arınmaya yarayan bir iksir. Bertha'ya olan sevgin azalsın istemezsin, değil mi?"*

Gel gör ki Winzy, tam da bu zulme dönen aşktan kurtulma isteğindedir. İksirin eşsiz lezzetine kapılarak onu içer ve ustası birden uyanınca da telaşla kabı elinden düşürür. Agrippa, gerçeği ona ancak beş yıl sonra binbir emekle yaptığı ikinci iksiri de içemediği ölüm döşeğinde itiraf edecektir. Winzy artık sonsuzluk gerçeğiyle yüz yüzedir.

SONSUZLUĞUN İKİ YÜZÜ

Mary Shelley, bu çarpıcı öyküsünü paradokslar üzerine inşa etmiş. Ölümsüzlük düşüncesinin tutsağı olan biri hayatın hakkını ne derece verebilir? Winzy için bu durum "bir başına, kendinden bıkmış, ölüm isteği içinde olmasına rağmen bir türlü ölmeyen, ölümlü bir ölümsüz olarak" kalakalıştır.

İlk bakışta heyecan uyandıran ölümsüzlük biraz derinine inildiğinde neye dönüşür? İnsan ömrünün misliyle fazlası bir zaman geçtikten sonra Winzy, ölümsüzlüğün ilk zamanlar düşündüğü gibi bir ödül, bir nimet değil başlı başına bir ceza, bir lanet olduğunu fark eder âdeta. Tanıdığı insanlar, solmayan gençliğini kara büyü gibi görürken, ölümlere tanıklık etmek ve bu sonsuz hayatı anlamlandıracak bir gaye bulamamak, tarifsiz bir kaybolma hissi yaratır.

Bir yandan ölümü bir tek kendi kapısına uğramayan bir dost olarak bekleyen Winzy, diğer yandan korkuları dolayısıyla insan denen varlığın o yaman çelişkisiyle yüzleşir: *"Evet, yaşlanma ve ölüm korkusu kalbime genellikle buz gibi sızıverir. Üstelik ne kadar çok yaşarsam yaşayayım, ölümden o kadar dehşetle korkuyorum. Yaşamdan iğrenirken bile. İnsan öyle bir bilmece ki yok olmak için doğmuş ama tıpkı benim yaptığım gibi, kurulu doğa kanunlarını yenmek için savaşıyor."*

Mary Shelley bu evrensel konuyu ele alırken Kutsal Kitap'tan Yunan mitolojisine pek çok kaynağa göndermelerde bulunmuş. Çevirmen notuyla verilen bilgiler meraklı okuru yeni okumalara yönlendirecek çekicilikte. Kitabın Türkçe okurlar için ilginç gelecek küçük bir başka ayrıntısı ise aşkından deliye dönen Winzy'nin kendisinden "Bense bir Türk gibi kıskançtım," diye bahsetmesi. Öyle anlaşılıyor ki erkek egemen zihniyetin namı çok eskilere dayanıyormuş...

Feminist felsefenin öncülerinden, yazar ve eğitimci Mary Wollstonecraft ile siyaset felsefecisi, gazeteci ve romancı William Godwin'in kızı olarak 30 Ağustos 1797'de Londra'da doğan Mary Shelley, doğum sırasında ölen annesinin yokluğunda babası tarafından dönemin genel kabullerinin dışında entelektüel bir çevrede yetişti. Yazarlık kariyerindeki en büyük destekçisi olacak şair Percy Bysshe Shelley ile evlenen Mary Shelley, gerek eşinin gerekse üç çocuğunun ölümü üzerine insanın varoluşu, ölüm ve sonsuzluk konularını bütün felsefi yönleriyle ele alan kitaplara yoğunlaştı. Bu acı ve tefekkürün izlerini taşıyan, yüzyılların eskitemediği *Ölümlü Ölümsüz,* çarpıcı resimleriyle edebiyatın bu sıradışı ustasını genç okurlara tanıtmak için de ideal bir fırsat sunuyor. ■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

ÇOCUK KİTAPLIĞI

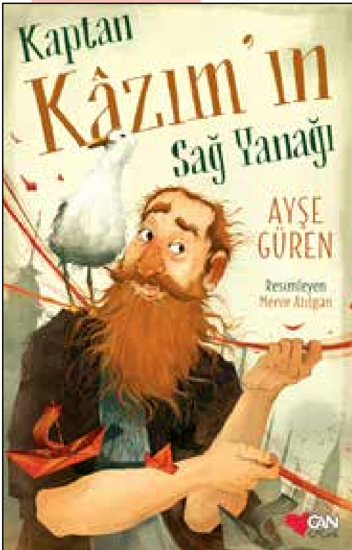
Bahar güneşine selam olsun!

"Tutmayın, tutmayın beni mayıslarda!"

Yazan: **Sanem Erdem**

Kaptan Kâzım'ın Sağ Yanağı
Ayşe Güren
Resimleyen: Merve Atılgan
Can Çocuk, 120 sayfa

Son birkaç senedir çocuk edebiyatı üzerine epey kafa yoruyorum. Bir çocuk kitabını iyi kılan özellikler nedir? Bir kitabın iyi bir edebiyat eseri olduğunu belirleyen unsurlar nedir? Yaptığım çıkarımlardan biri de şudur: Eğer bir çocuk kitabı, çocuklar kadar yetişkinler tarafından da zevkle okunuyorsa ve okurları üzerinde iz bırakıyorsa, onlarda güzel duygular uyandırıyorsa o kitap büyük ihtimalle doğru kitaptır. *Kaptan Kâzım'ın Sağ Yanağı* böyle bir kitap bence. Çocuk okurun sevimli, eğlenceli ve komik bir macera olarak, yetişkin okurun ise umut dolu bir sistem eleştirisi olarak alımlayacağı bir roman bu.

Bir mahkeme sahnesiyle başlıyor hikâyemiz. Penceresiz salonlarda sabahtan akşama kadar dava görmekten güneşin varlığını bile unutmuş Hâkim Hakan Mara'nın karşısında, bu kez acayip bir davalı var. Çocukken izlediği *Vikingler* çizgi dizisinden fırlamış gibi görünen bir kaptan, çalıştığı şehir hatları vapurunu kaçırmaktan suçlanmaktadır. Kâzım Kınalı adındaki bu çocuksu adam yaptığının suç olduğunu bir türlü anlamaz, çünkü Üsküdar-Eminönü vapurunu yolcular ile birlikte Bozcaada'ya götürmek istemesinin tek nedeni mayıs güneşini selamlamaktır. *"Baharı karşıladık biz. Suçumuz bu işte,"* diyerek savunur kendini.

Kaptan'ın güneşe, bahara ve hayata duyduğu aşk, Hâkim'in içinde de kıpırtıların yeşermesine neden olur. Ne var ki o bir hâkimdir ve içi içini yese de bu dava görülmek zorundadır. Ama yaşama sevinci bulaşıcıdır ve eğer bu sevinç dışa vurulmazsa insanın canını acıtır. Kaptan Kâzım kaybetmediği çocuksu saflığıyla bahara tüm benliğiyle teslim olur, ne de olsa *"Mayıs güneşi yılda sadece bir kere gelir."* Bu yaşama sevinci onu tanıma şansına erişen herkese yayılır ve dünya daha güzel bir yer olur.

Hikâye geri dönüşlerle, zamanda atlamalarla, makalelerle ve Kaptan'ın destekçileri "Sağ Yanak Bahar Tatili Hakkı Savunucuları" ile yapılan söyleşilerle sağlam bir kurgu üzerinde devam ediyor. Ancak daha fazla şey anlatıp bu güzel kitabı okuma zevkinden, "doğal mutluluk hakkınızdan" sizi mahrum bırakmak istemem. Sizin de benim gibi yüzünüzde gülümsemeyle, kasvetli havaya rağmen içinizde parlayan sıcacık güneşle sayfaları çevireceğinizden eminim.

Kaptan Kâzım'ın Sağ Yanağı için ütopik bir roman diyebilirim. Ancak okumuş veya izlemiş olduğum başka ütopyalardan farkı; bunca güzelliğin, bunca mutluluğun, bunca dayanışmanın sonunda gerçek dünyayla karşılaşmanın hayal kırıklığına yol aç-

maktansa, güneşli günler umudu aşılaması. Kitapta anlatılan olayların gerçekleşmesinin çok zor, hatta imkânsız olduğu -en azından şu an için- bir kez bile aklıma getirmeksizin böyle güzel insanların, güzel bir dünyanın mümkün olduğunu düşündürdü bana. İyimser kalmanın zor olduğu bir ortamda bir yetişkinde böyle hisler uyandırıyorsa, böyle kitapları okuyarak büyüyecek çocukların yaratacakları dünyada yaşamak isterdim doğrusu.

Yazar Ayşe Güren, başarılı bir kurgu ve dilime dolanan satırlarıyla (*"Tutmayın, tutmayın beni mayıslarda!"*) insanları tüketen modern yaşama dair sağlam bir eleştiride bulunurken edebiyattan da taviz vermiyor. Bu kitabın, fikirlerin edebiyat yoluyla nasıl aktarılması gerektiğine dair güzel bir örnek teşkil ettiği düşüncesindeyim. Ders anlatmak yerine okurun ruhuna hitap ederek onu yarattığı mutlu ve umutlu atmosferle sarıp dönüştürmesi nedeniyle yazarın vermek istediği mesaj yerine ulaşıyor. Mesela şu replik öyle güzel mesajlar barındırıyor ki: *"Kimsenin suçu yok. Bu güzel suçu ben, tek başıma işledim. Ben, Kaptan Kâzım Kınalı!"* Ona yardım eden ve destek olan diğerlerinin ceza almaması için kendini öne atmasıyla Kaptan'ın onurlu bir insan olduğunu göstermesi yanında, işlediği suçu güzel olarak tanımlamasıyla okura suç denen şeyin ne olduğunu düşündürmesi de cabası. Ayrıca sürekli olumsuz yönüyle betimlenen teknoloji ve sosyal medyanın bu kitapta evrensel bir hareket yaratmakta kullanılması çok hoş olmuş.

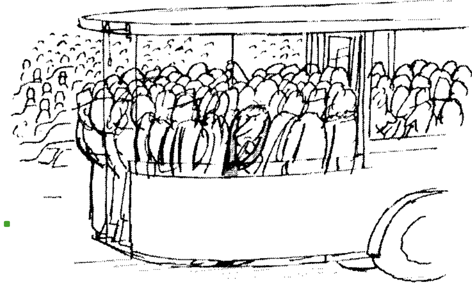
Haritalara meraklı olduğumdan, Merve Atılgan'ın Kaptan Kâzım'ın rotasını resimlediği haritalar en çok ilgimi çeken sayfalar oldu. Kapakta güler yüzü ve omzundaki martıyla bizleri selamlayan Kaptan Kâzım dışındaki diğer karakterleri de görmek isterdim.

Yerli çocuk edebiyatında son zamanlarda *Kaptan Kâzım'ın Sağ Yanağı* kadar beni mutlu eden bir kitap okumamıştım. Yazarından çizerine, yayına hazırlanmasından dağıtımına bu kitapta emeği geçen herkese, bahar aylarına, güneşe, denize, vapurlara, martılara, tembellik hakkına, evrenselliğe, dostluğa, dayanışmaya gönül veren herkese selam olsun!■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

ÇİZGİ ROMAN

Hayatın akıp gidişi ve değişen diğer şeyler...

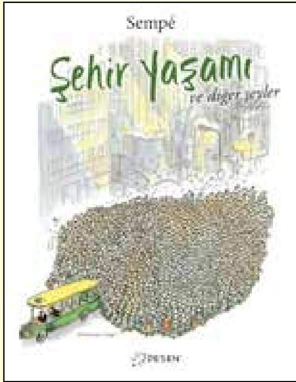
Sempé'nin çizgilerine alışkın olanlar, şehir hayatına dair konuların ele alınışında bir kör parmağım gözüne tavrı ya da mesaj verme kaygısı olmadığını bilir. Usta çizer, hayatın herkesin malumu olan gerçeklerini, katlanılması gereken yanlarını mizah sosuna bulayarak sunmaya *Şehir Yaşamı ve Diğer Şeyler*'de devam ediyor.

Yazan: Emel Altay

Ülkemizde özellikle Pıtırcık serisiyle özel bir hayran kitlesine sahip olan Sempé, naif çizgilerini ve minimal tarzını, bu kez şehir yaşamının kaosu, gürültüsü, hayatın akıp gidişi ve değişen diğer şeyleri anlatmak için kullanmış. Kitapta trafik çilesinden her gün değişen mimariyle artık sokağımızı bile zor tanır olmamıza, evlilik, iş çocuk derken geçip giden hayatlardan yalnız olmanın iç sıkıntısına dek birçok insani meseleye değiniliyor.

NEDİR BU "VE DİĞER ŞEYLER"?

Şehirde yaşayan her insan trafik, kalabalık, büyük ve çok binalar, küçük ve az yeşil alanlar, sık sık değişen mimari, gürültü ve aceleden bahsedildiğini az çok bilir. Kitabın ismini tamamlayan "ve diğer şeyler"e gelince; Sempé insana dair tüm hisleri, düşünceleri, şehrin acımasız temposuna karşı ayakta kalmaya çalışan tüm bir insanlık mücadelesini bu "diğer şeyler"in içine sığdırıyor diyebiliriz.

Şehir Yaşamı ve Diğer Şeyler
Sempé
Türkçeleştiren: Şirin Etik
Desen Yayınları, 64 sayfa

ÇİZİMLER KADAR ÖYKÜ DİLİ DE BAŞARILI

İncecik ama dopdolu bu kitap, genel olarak çizimlerle ilerlese de Sempé bazı karikatürlerin altına birer cümle, bazılarına ise birer paragraflık öykücükler de serpiştirmiş. *Şehir Yaşamı ve Diğer Şeyler*'in yaşsız bir kitap olduğunu söylemek mümkün. Yine de çocukların kavramakta zorluk çekeceği alt metinlerin kullanıldığını belirtmek gerek. Bazı karikatürler bir sayfada biterek zihnimizde bir şimşek çakarken, bazıları sayfalarca sürerek bizi hikâyesinin içine sürüklüyor.

1932 doğumlu Sempé neredeyse hiç çizim eğitimi almadan kendi çabaları, sınırsız yeteneği ve özgün hayal gücü ile günümüzün en saygı duyulan, en çok tanınan, en çok ilgi görülen karikatüristlerin arasında geliyor. İlk baskısı Fransa'da 1989 yılında yapılan *Şehir Yaşamı ve Diğer Şeyler*'i Türkiyeli okurlarla buluşturan Desen Yayınları, Sempé'nin sade ve naif çizgilerine yakışan, titiz bir iş çıkarmış.■

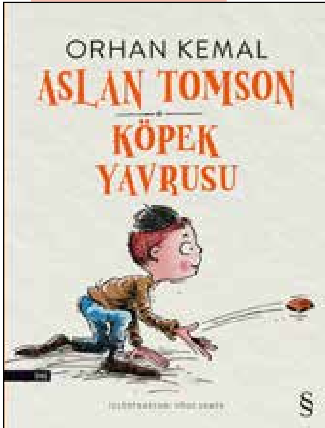
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
İçerik	★★★★★
Grafik tasarım	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★☆
Baskı kalitesi	★★★★★

Torna tesviyeden çıkma bir halk

Yazan:
Olcay Mağden Ünal

Aslan Tomson - Köpek Yavrusu
Orhan Kemal
Resimleyen: Oğuz Demir
Everest Yayınları, 74 sayfa

Yoksulluk bu ülkenin vazgeçilmezi; sanki birileri hep eziliyor da metot değişiyor gibi. Yine de en fenası o eski filmlerdeki, kitaplardaki umudu kaybetmiş olmamız.

Bir zamanlar okullarda, ülkemizin hangi şehrinde ne yetişir bunları ezberlerdik. Tarım diye bir sektör vardı, traktör, römork bunlar aşina olduğumuz araçlardı; büyük başla küçükbaşları sayardık; şu yörede bunlar yetişir, şuranın otu bu hayvana iyi gelir diye ezberden sıralardık. Anadolu gürül gürül işler, nehirlerinden bereket akardı(!). İşçiler vardı sonra, tarım işçileri; sonra ağalar vardı. Büyük büyük ağalar. Garibanı sömürdükçe sömüren, abalıya vurdukça vuran ağalar. Artık o zamanki gariplerin ahından mı yoksa bu zamanki ağaların şanından mı tarım marım hak getire, başımız sağ olsun. Zaten şimdikiler ağa değil daha çok ağa-oğlu; hem damatlar da eskisi gibi tavan arasında sabun tozu yapmakla uğraşmıyorlar. Cebimizde bırak yurtdışını, sokağın başına çıkacak paramız yok belki ama çok şükür yediğimiz baklagil bile soframıza denizler aşıp geliyor, daha ne olsun! Oldu olacak İstanbul'a şöyle arşa kadar bir

gökdelen diker, içine de tüm Türkiye'yi kondururuz, sonra da hep beraber son model telefonlarımızla, şehrin nadide siluetine karşı *selfie* çekeriz. Ne gerek var toprağı işlemeye, hem biriciğimiz inşaat sektörüne de katkısı olur.

Yoksulluk bu ülkenin vazgeçilmezi; sanki birileri hep eziliyor da metot değişiyor gibi. Yine de en fenası o eski filmlerdeki, kitaplardaki umudu kaybetmiş olmamız. Ne "Şaka ile Karışık" bir Ofsayt Osman kaldı ne de "Bizim Aile"nin Yaşar Ustası'nın mağrur duruşu. Bilmem Orhan Kemal yaşasaydı yine de bir umut ışığı bulup çıkarabilir miydi?

Türk edebiyatının, kendisinin de dediği gibi, gerçekçi yazarlarından Orhan Kemal. Babasıyla gittiği Beyrut'tan Türkiye'ye döndükten sonra çırçır fabrikalarında işçilik, dokumacılık ve memurluk yaptı. Hapse girdi, orada Nazım Hikmet'le tanıştı, hapisten çıktı, yazarlığa başladı. Orhan Kemal, tarım işçisinin yaşadıklarını öyle bir anlattı ki sayfaların arasında kendimizden utandık, üstelik tek yaptığı abartmadan, süslemeden, olanı biteni sadece olduğu gibi aktarmaktı. *Murtaza*'yla, *Cemile*'yle, *72. Koğuş*'la, öyküleriyle, ödülleriyle en iyi bildiği sınıfı, işçileri anlattı; fakirliği, sadece bedeni değil haysiyetiyle birlikte tümden ezileni, sömürüleni, yok olup gideni... Onun satırları hayat mücadelesiyle doluydu, öyle doluydu ki o sayfaları tutan eller bile kendi payına düşeni aldı. Yine de yazılarında umut hep vardı, tüm karanlığın içinde hafif hafif de olsa dalgalanan bir umut ışığı... Ancak ne yazık ki o güzel insanlar, o güzel atlara binip gittiler ve bize, geriye kalanlara yaslanacak bir ümit pek kalmadı.

Yazarın Everest Yayınları tarafından yeniden düzenlenerek yayımlanan *Aslan Tomson – Köpek Yavrusu* kitabı da yine yoksulların hayatını ele alan yedi öyküden oluşuyor. Tabii bu kez öykülerin kahramanları doğrudan çocuklar. Kimisinde mecburen okulu bırakmış bir işportacı, kimisinde dilencinin oğlu ya da işçi. Omuzlarına değme yetişkinin kaldıramayacağı yükler yüklenmişti belki ama yine de en nihayetinde çocuklardı ve ara sıra bir çizgi roman kahramanının hayaline kapılıp kimi zaman da birkaç kafadar birleşerek şöyle bir vapur sefası yapmanın peşine düşebiliyorlardı. Biri konakta yaşayan, diğeri yoksul iki çocuk, birkaç sigara kutusu ve bir kiremit taşıyla bir oyun tutturabiliyordu bu öykülerde. Onca cefaya

rağmen akşam sofrasında pişen balıklarla şenleniveriyordu kalabalık bir aile.

Orhan Kemal'in Anadolu'da yaşanan dramı, yoksullukla çekilen ıstırabı anlattığı yıllarda henüz ülkede özelleştirme furyası başlamamıştı. Zonguldak'ın "Çankaya'nın şişmanı işçi düşmanı" sloganıyla inlemesine epey bir vardı ve memurlar daha işini bilmiyordu. Yazarın satırları kendi döneminin etkileriyle dopdoluydu ve tüm kitaplarında olduğu gibi çocuk öykülerinde de aynı durum söz konusuydu. Bu sebeple elbette bu hikâyeleri günümüz koşulları altında değerlendirmek doğru olmayacaktır, evet belki öykülerdeki bazı karakterler, kimi konuşmalar şimdiki ve özellikle de şehirli çocuk için yabancı kaçabilir, ancak ülkenin sınırlarını büyük şehirlerden ibaret sanmamak gerek. Bu bağlamda söz konusu eser, çocuklarımızı Türk edebiyatının usta kalemiyle tanıştırmak adına epey faydalı bir kitap.

Daha önce de birçok yayınevi tarafından yayımlanan, Oğuz Demir'in çizimleriyle resimlenmiş kitabın tasarımından çok hoşlandığımı söyleyemeyeceğim. Sayfaların zeminindeki doku ve çerçevenin sebebini anlayamadım, ön ve arka kapaktaki turuncu renk bir hayli göz yoruyor, özellikle arka kapak metnini okumak pek mümkün olmuyor. Yine de bunlar elbette içeriğin zenginliğini etkileyen unsurlar değil.■

Dilin edebi niteliği	★★★★☆
Kahramanların işlenişi	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★☆☆
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★☆☆☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

Savaşın son kışından artakalanlar

Savaşın olmadığı bahçelerde dört mevsim bahardır. Bunu en iyi bahçede koşup oynayan bizim koca kız biliyor, bir de savaştan arta kalan Michiel gibi yetimler...

Savaşın Son Kışı
Jan Terlouw
Türkçeleştiren: Erhan Gürer
Mayo Kitap, 240 sayfa

Yazan: **Gökhan Yavuz Demir**

Kocabaş, kışı kesinlikle çok seviyor. Ne de olsa bir Sivas Kangal'ı. Maması, suyu, yatacak sıcak döşeği ve sadece sabah ve akşamları birer saat de olsa bahçede kendisiyle oynayacak arkadaşları yanında olunca kim kışı sevmez ki! Huzurun ve barışın hâkim olduğu bahçelerde, kış da kar da mutluluk kaynağıdır. Oysa Jan Terlouw'un Türkçede yeni çıkan (orijinali 1973 tarihli) *Savaşın Son Kışı* romanında, II. Dünya Savaşı'nın son kışı olan 1944-1945 Noel'inde Alman işgal ordularına karşı, kendini direnişçilerin arasında bulan genç Michiel için, kar da soğuk da savaşın karanlık yüzünden ötürü sadece açlık, kıtlık ve ölüm kalım meselesi anlamına geliyor. Savaşın olduğu bahçelerde dört mevsim de kıştır çünkü.

İkinci Dünya Savaşı'nda Alman işgali altındaki Hollanda'da geçen bu hikâyede, on beş yaşındaki Michiel'in savaşın mağduru küçük bir çocuk olmaktan çıkıp, herkesten habersiz direniş hareketinin bir parçası olması anlatılıyor. Komşularının büyük oğlu Dirk'in, bir gece yarısı kendisi gibi iki direnişçi arkadaşı ile birlikte sığınmacılara karne sağlayabilmek için dağıtım ofisini soyacaklarını gizlice Michiel'e açmasıyla başlıyor her şey. Dirk her ihtimale karşı Michiel'e, kendisi dönemezse Sağır Bertus'a iletmesi için bir mektup bırakıyor. O âna dek sadece tahta tekerlekli bisikletinin üzerinde bütün gün çiftlikleri zi-

yaret ederek takas yoluyla ticaret yapan küçük Michiel, böylece birden kendisini direnişçi yapacak bir olaylar silsilesinin içine dâhil oluyor, hem de başrol oyuncusu olarak. Tahmin edileceği üzere o geceki baskın başarısız olup Alman askerleri Dirk'in evine baskın yapınca, Michiel ertesi sabah Bertus'a mektubu teslim etmesi gerektiğini anlıyor. Fakat ertesi gün öyle bir aksilikler sağanağına maruz kalıyor ki Michiel, mektubu söz verdiği gibi Bertus'a teslim edemiyor. En fenası da Almanlarla işbirliği yaptığı bilinen Schafter'a rastlaması oluyor. Ondan kurtulmaya çalışırken mektubu bir türlü sahibine ulaştıramıyor. O gün öyle bitiyor. Ertesi gün ise Bertus'un Almanlarca tutuklandığını görüyor. Schafter'a nasıl bir açık verdiğini anlayamasa da en sonunda mektubu kendisi okuyup yok etmeye karar veriyor. Mektupta Dirk, uçağı düşmüş yaralı bir İngiliz pilotu kurtarıp ormanda sakladığını, ona devamlı olarak ilaç ve yiyecek götürülmesi gerektiğini anlatıyor. Michiel tam bir yetişkin gibi davranarak, durumu çabucak idrak ediyor ve ötekinin sorumluluğundan kaçamayacağını anlayarak ormana doğru yola çıkıyor. Jack ile de böyle tanışıyorlar.

Gerçek bir direnişçi olarak Michiel bu sırrı, bir tek ablası Erica'yla paylaşıyor. Buna mecbur kalıyor, çünkü Jack'in bir türlü iyileşmeyen yaralarına bu işlerden anlayan bir profesyonelin, yani hemşire Erica'nın bakması gerekiyor. Almanlar tarafından kurşuna dizilmek pahasına iki kardeş, yaralı İngiliz pilota gizlice yardım etmeye başlıyorlar.

Bu arada geceleri Almanya'yı bombalamaya giden müttefik savaş uçakları kahramanlarımızın köyünün üzerinden geçerlerken ailenin diğer fertlerinin de savaşın felaketleri hakkında ne düşündüklerini öğreniyoruz. Micheil'in annesi masum insanların zarar görecek olmalarına üzülürken, babası Almanların bu savaşı kendileri başlattığı için bedelini de hep beraber ödeyeceklerini söylüyor. Annenin buna verdiği cevap ise bütün evde büyük bir sessizliğe yol açıyor: *"Belki şu an Bremen'de bacağına bir şarapnel saplanan küçük kızın bunda hiçbir suçu yok. Savaş felaket bir şey."*

Terlouw'un usta işi kurgusuyla giderek karmaşıklaşan olaylar savaş üzerine biz okurları da düşünmeye mecbur ediyor. Ama çok geçmeden ormanda bulunan bir cesedin kendi askerleri olması nedeniyle sertleşen Almanlar, işgalcilerin ne kadar zalim olabileceklerini gösteriyor. Bu cinayeti kimin işlediğini bulmak için köyden rastgele rehin aldıkları ve her gün birini infaz edeceklerini duyurdukları köylüler arasında köyün belediye başkanı olan Micheil'in babası da bulunuyor, ki ertesi gün kurşuna dizilenlerden birisi o oluyor. Bütün nedensizliğiyle savaş her an herkesi saklandığı yerde bulup yok edebiliyor işte. Dirk ve Jack'i ele vermeyen Micheil, onların öldürdükleri Alman asker yüzünden babasını kaybediyor. Ama bütün Almanlar kötü, bütün Hollandalılar kahraman olmadığı gibi bütün işgalciler katil ve bütün direnişçiler de masum değil; asıl suçlu savaşın kendisi! Meselâ Michiel'in küçük kardeşi Jochem'i düşmek üzere olduğu çatıdan kurtaran da bir Alman askeri oluyor. Bütün Almanlardan nefret etmek isteyen Michiel için bu işleri zorlaştırıyor, çünkü Alman askerinin bütün komşularından daha kahramanca davrandığı reddedilemeyecek kadar aşikâr.

Roman ilerledikçe Michiel her gizli planının nasıl olup da Almanlarca önceden bilindiğini anlamaya çalışıyor. Bir taraftan bunun için kendini suçlayan ve iyi bir direnişçi olamayacak denli beceriksiz olduğunu düşünen Michiel, diğer taraftan her yakayı ele verişinde olaya bir şekilde Schafter'ın dâhil olduğunu fark ediyor. Romanın bu bölümleri harikulâde bir gizem ve gerilim barındırıyor. Okuma keyfini bölmemek için şu kadarını söylemekle yetinelim ki aslında hiçbir şey göründüğü gibi değil.

Savaşın olmadığı bahçelerde dört mevsim bahardır. Bunu en iyi bahçede koşup oynayan bizim koca kız biliyor, bir de savaştan arta kalan Michiel gibi yetimler.■

Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Kahramanların işlenişi	★★★★★
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★☆☆

ÇOCUK KİTAPLIĞI

Yani Havet!

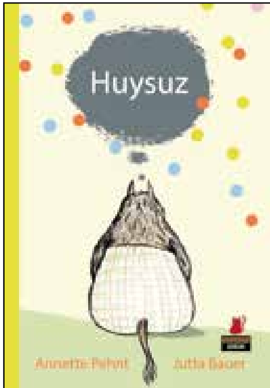

"Havet!" diye homurdandı Huysuz. Tingeli'yle paten kaysa mı? Yoksa kaymasa mı? Evet evet. Yok hayır. Ne istediğini bilmiyor ki. Yani Havet!

Yazan: **Sima Özkan**

Sızlanmak, homurdanmak, hırlamak, şikâyet etmek, kükremek, söylenmek, teşekkür nedir bilmemek, hiçbir şeyden memnun olmamak, neşeden köşe bucak kaçmak, mutlu olmaya cesaret edememek, hatta eskiden çocuk olduğunu unutup çocuklardan nefret etmek... İşte huysuz olmak bunları gerektirir.

Huysuz bir ayı olmaksa tüm bunlardan çok daha fazlasıdır. Sizin hikâyenizi anlatsalar, hatta o kitabın kapağına sizi koysalar bile okurunuza arkanızı dönmeniz gerekir. Çünkü canınız hep sıkkındır. O kocaman ağzınızdan, bu yazının girişindeki, hani huysuzlara yakışır o ifadeler dökülür hep.

Huysuz
Annette Pehnt
Resimleyen: Jutta Bauer
Türkçeleştiren: Mehmet Barış Albayrak
Kırmızı Kedi Çocuk, 88 Sayfa

Bu yüzden bu kitabın kahramanı huysuz ayı Huysuz, kendine kocaman bir ev inşa etmiştir ki sıkıntısı bu evde rahat rahat yayılabilsin. Yazarı ve çizeri de ne yapsa boş. Güneşi sevmez, yağmurdan hiç hoşlanmaz, misafircilik oynamak hiç ona göre değil. Üstelik huysuzluğunda bencildir de: *"Burada ancak benim canım sıkkın olabilir, bunu herkesin bildiğini sanıyordum."*

Sonra birden Tingeli çıkar karşısına sayfaların birinde. Neşeli, renkli, meraklı, acayip bir canlıdır o da. Huysuz'un arkadaşı olmayı koymuştur, içinden renkler geçen kafasına. Ortam Huysuz için fazla neşeli oluverir onun varlığıyla. Sonra hikâyeye gri balıkçıllar, Marie, İmparator Penguen, tavşanlar ve başka canlılar da dâhil olur. Ama Huysuz, huysuzluğundan kolay kolay vazgeçmez. İnsanların da huysuzluktan vazgeçmeye niyeti yoktur:

"'İnsanlar neden bu kadar şikâyet ediyor?' diye sordu küçük bir gri balıkçıl. 'Belki de yapacak çok şeyleri olduğundandır,' diye yanıtladı Marie. 'Peki neden yapacak çok şeyleri var?' 'Çünkü para kazanmak zorundalar,' dedi Marie."

Kitabın çizeri, Jutta Bauer, 2008'de Astrid Lindgren Ödülü'ne aday gösterilmiş ve 2010 yılında da Hans Christian Andersen Ödülü'nü kazanmış bir çizer. Hem yazıp hem resimlediği *Selma*'dan sonra *Huysuz,* Türkçesini okuyabildiğimiz ikinci kitabı. Huysuz'un ve diğer hayvanların duygularının yüz ifadelerindeki naif yansımaları hayranlık uyandırıcı.

Kitabın hikâyesine gelince, belki çeviriden belki redaksiyonun yeterince titiz olmamasından, okurken bazen çok huysuzlandım. Eksik olan bir şeyler vardı sanki. Şimdi ben de huysuz bir ayı oldum. Bu kadar homurtu yeter. Havet!■

Dilin akıcılığı ve açıklığı	★★★☆☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★☆☆

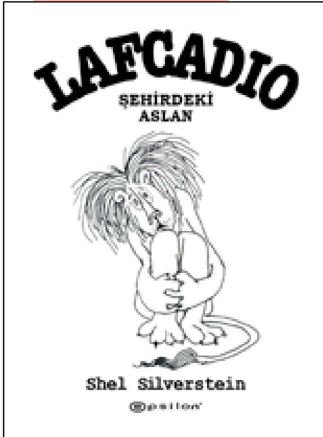

Lafcadio'nun Suçu Neydi?

30'dan fazla dilde kükreyen bir aslanın Türkiye'yle imtihanı!

Yazan: Suzan Geridönmez

Lafcadio Şehirdeki Aslan
Shel Silverstein
Türkçeleştiren: Meltem Erkmen
Epsilon Yayınları, 112 sayfa

Son dönemde Türkiye yayıncıları, orijinal dildeki ilk basımı 1970'lere, 60'lara hatta 50'lere kadar uzanan, çıktığı tarihte yüzbinlerce baskı adedine ulaşan, sonraki kuşaklar için 10-20 yıl aralıklarla yeni basımları hazırlanan, uluslararası başarı kazanmış yabancı çocuk kitaplarına özel ilgi gösteriyor. Ardı sıra birçok klasiğin dilimize kazandırılması sevindirici bir gelişme. Tabii aslan yanlış zamanda kükremediği sürece...

Aslan da nerden çıktı? Sevincimi kursağımda bırakan bir kitaptan ne yazık ki... Oysa *Lafcadio Şehirdeki Aslan*'a hayran olmam gerekirdi. En azından Aralık 2017 basım tarihli eserin iç kapağında öyle iddia ediliyor: *"Shel Silverstein'in 30'dan fazla dile çevrilen ve 20 milyon kopyadan fazla satan kitapları yalnızca çocukları değil, her yaştan okuyucuyu kendine hayran bırakıyor."*

30'dan fazla dil, 20 milyondan fazla kopya... Dile kolay. Bir yandan da baş döndürücü. Türkçe basımı hazırlanırken çevirisi, redaksiyonu, grafik düzenlemesi büyük bir özen gerektirdiğini unutturacak kadar mı? Her kitabın basımı özen ister ama bir klasiği okurla buluşturmanın yayıncıya özel bir sorumluluk yüklediği de aşikâr.

Yeri gelmişken belirteyim, bende hayranlık yerine hayal kırıklığının oluşmasında Silverstein'in payı yok. Tıpkı hüzünlü bir hikâyesi olan aslanın payı olmadığı gibi.

Lafcadio, kimlik bunalımının aslanda cisimleşmiş hâli. Gençliğinde bir avcıyla burun buruna geliyor. Ama tetiği çeken avcının tüfeğinden sadece klik sesi geliyor. Aslan bir ikilemle karşı karşıya kalıyor. Ya boş tüfeğine mermi doldurmaya niyetlenen avcıyı yiyecek ya onun halısı olacak. *"Senin halın olmak istediğimi sanmıyorum. Senin sonuçta çok iyi ve kibar bir avcı olduğunu sanmıyorum. Ve sanırım seni yiyeceğim."* diyor aslan, öyle de yapıyor.

"Senin sonuçta..." diye başlayan cümlenin kulak tırmalayıcı tınısına inat, aslan, sözcüklerin melodisine bayılıyor. Ama önce yediği avcının tüfeğine merak sarıyor. Başta sopa sandığı bu aletin gerçek işlevini öğrenmekle kalmıyor, çalıştırmayı da başarıyor. Hatta atış talimleri yapa yapa usta bir nişancı olup çıkıyor. Kısa süre sonra ormanda, avcı halısı olmayan aslan kalmıyor. Derken günün birinde ormana bir sirk sahibi geliyor ve Lafcadio'yu ün ve istediği kadar marşmelov vaadiyle şehre götürüyor. Sirk sahibi sözünü tutuyor ama ünü arttıkça doğasından uzaklaşan aslan mutlu olamıyor. Yoksa can sıkıntısından kurtulmanın yolu avcılıktan mı geçiyor? Ormanda eski aslan arkadaşlarıyla karşılaşan Lafcadio'nun

kafası iyice karışıyor. O ayran içmekten bıkmış bir aslan mı, çiğ tavşandan tiksinen bir insan mı? Artık ikisi de olmadığını anlayınca tek başına vadiye doğru yürüyüp gözden yitiyor...

Hikâyenin ayrıntılarına ve felsefi içeriğine girmeyeceğim. Sözcüklerin tınısından mest olan Lafcadio'nun mizahla harmanlanan sarkazmına da. Orijinal metnin dil ve ses oyunlarından beslenen ancak çeviriye pek az yansıyan edebi değerinden de bahsetmeyeceğim.

Çünkü metinde öyle hatalar var ki bu saydıklarımı zayıflatmaktan öte bozuyor. Kitapta sayfa sayıları belirtilmediğinden, karışıklıkları örnekleyen alıntıları numaralandıracağım.

Bir: *"ĞĞAUVVV!" / Küçük aslan karşılık vermiş: / "Birkaç kez daha aşağı inip yukarı çıkalım," demiş asansör görevlisi.*

İki: *"ĞĞAUVVV!" dedi aslan. / "Peki efendim," dedi terzi. "Ah kesinlikle," dedi terzinin yamağı. "Ah, pekkesinlikle," dedi terzinin yamağının yamağı./ "Selam, terziler," dedi aslan. "Bana güzel bir takım elbise dikin."/"Aslan için takım elbise?" dedi terzi. "Kesinlikle olmaz!"/"Hayatta olmaz!" dedi terzinin yamağı./ "Keshayatta olmaz!" dedi terzinin yamağının yamağı./"Güzel, kahverengi bir tüvit takım elbiseye ne dersiniz?" dedi terzi.*

Üç: *"(...)Belki de kırışıklıkları ütülerseniz iyi olur." / "ĞĞAUVVV!" dedi aslan. / "Ama marşmelovlar ütülenmez ki," dedi terzi. "Marşmelovlar..."/Bunun üzerine terzi yamağı bir ütü getirdi (...)*

İlk örnekte kükreme iki noktadan sonra gelmeli. İkinci örnekte ilk üç cümlenin doğru yeri alıntının son cümlesinden önce. Üçüncü örnekte de aslan aslında terzi yamağı ütüyü getirmeden hemen önce kükremeli.

Vahim anlam bozukluğu yaratan bu ve daha birçok hatanın sorumlusu kim? Grafiker mi, editör mü, son okumacı mı? Kitabın künyesinde hem yayınevinin yayın yönetmeni hem kitabın çevirmeni olan Meltem Erkmen dışında saydıklarımın adı geçmiyor. Peki ama katledilen aslanın suçu neydi? ■

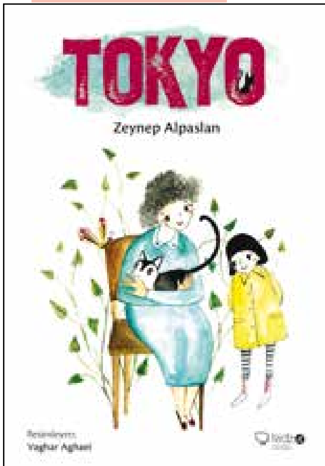
Editörlük	★☆☆☆☆
Çeviri	★★☆☆☆
Son okuma	★☆☆☆☆
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆

YAŞAMAYI ÖĞRETEN BİR KEDİ

Renkler ve sesler üzerine kurulu anlatı, duyularla algılanan dünyanın benzersizliğini, hiç sorgulamadan, heyecanlanmadan izlediğimiz hayatın en güzel ayrıntılarını sunuyor.

Tokyo
Zeynep Alpaslan
Resimleyen: Vaghar Aghaei
Redhouse Kidz, 139 sayfa

Yazan: Özlem Toprak

Yalnızlık insanlığın öteden beri var olan ve modern zamanlarda giderek artan sıkıntısı. En yoğun tempoda yaşayanların bile, için için bildiği bir ruh hâli. Yalnızlık, rutinlerle perçinlenirken o, sıradan gün akışını sarsan herhangi bir değişiklikten hoşlanmaz. Çünkü değişiklik şaşkınlık, şaşkınlık coşku, coşku da hayat demektir. Tıpkı Nisan Hanım'ın da gördüğü gibi...

Zeynep Alpaslan'ın Redhouse Kidz Yayınlarından çıkan *Tokyo* romanı, rutin ve yalnız hayatı birden ortaya çıkıveren bir kediyle köklerinden sarsılan Nisan Hanım'ın hikâyesini anlatıyor. Nisan Hanım, sevgili eşi Rasim Bey'i kaybettiği son üç yıldan bu yana kendini insanlardan ve hayattan soyutlamış bir hâlde; yalnızlığı, hüznü, en çok da kendi etrafına ördüğü kalın duvarlar arasında adeta evine hapsolmuş bir şekilde yaşamaktadır. Kaç yaşında olduğunu kendi bile unutmuştur, çünkü sürekli yetmiş yaşına girdiği zannıyla yıllarını geçirmektedir. Doğum günü rutini ise üzerindeki mumları kendi kendine sönene kadar öylece baktığı ve tek lokmasına dokunmadan çöpe attığı pastası ve kendine ısmarlayıp bir kez bile giymediği pahalı bir

ayakkabıyı çeyiz sandığına kapatmaktan ibarettir. Evin sessizliği "uğğ uğğ" diye işitilirken, Nisan Hanım da "çın çın" örgü örer. Ancak günlerden bir gün, pahalı Japon sandaleti kutusunun içinde, sandaletin desenlerini sırtında taşıyan siyah-beyaz renklerde şirin mi şirin bir kedi belirince Nisan Hanım'ın o incecik yalnızlık dengesi alt üst olur. Artık bildiği her şeyi yeniden öğrenecektir.

GERÇEK ÜSTÜ BİR KEDİNİN HATIRLATTIKLARI

Çocuk kitapları ve çevirileriyle tanıdığımız Zeynep Alpaslan, bu yeni romanında kendi isteğine karşın sevmeyi ve bağ kurmayı hatırlamak zorunda kalan yaşlı bir kadına odaklanıyor. O çok kıymetli eşyaları birbirine katan minik Tokyo, Nisan Hanım'ı gülümsetmeyi ve karşı komşunun genç kızı Eylül'le arkadaş kılmayı başarıyor.

Zeynep Alpaslan, insanın içini ısıtan bu öyküyü gerçeküstü unsurlarla bezemiş. Sandaletten dönüşen kedi Tokyo, okura kendi sesiyle konuşuyor. Küçük kedisi Pogo'ya ithaf ettiği romanında Alpaslan, kedilerin özerk dünyasını gözlem ve deneyimlerine dayanarak aktarmış. Tokyo'nun farklı fontlarla belirlenmiş iç diyalogları bize kedi gözünden görünen dünyayı gülümseyerek izleme fırsatı sunuyor. Göründüğü ilk anda kalpleri fetheden Tokyo, Nisan Hanım'ın sevgi gösterilerine ve keşfedeceği ilginç dünyaya şöyle sesleniyor: *"Sıkıştırma insan! Bırak beni! Sırnaşma! Sana emrediyorum, hemen yere bırak beni! Viyaaaak! Ay, o da ne? Hareket eden bir şey. Parlak! Hemen gidip bakmalıyım!"*

BÜYÜMEK VE YAŞLANMAK

Zeynep Alpaslan, bir yetişkini bir çocukla arkadaş kılan ve kalpleri sıra dışı kedi yavrusu Tokyo'ya açtıran romanında, içeriğin özgünlüğü kadar dil ustalığına da büyük özen göstermiş. Yazar, romanını edebiyat dili açısından kalıp yinelemeleri ve ses betimlemeleri eşliğinde örmüş. Renkler ve sesler üzerine kurulu anlatı, duyularla algılanan dünyanın benzersizliğini, hiç sorgulamadan, heyecanlanmadan izlediğimiz hayatın en güzel ayrıntılarını sunuyor. Nisan Hanım'ın başına gelen bütün bu değişik olayların aslında yine onun içinde kıpraşıveren hayat iradesine dayanması da umut veren bir bakış açısı. O güne kadar sadece anıları çağrıştıran ayakkabılar ısmarlayan Nisan Hanım'ın sandaletler eşliğindeki ilk dönüşüm anını şöyle aktarmış yazar: *"Dallarında pembe kiraz çiçekleri açmış bir ağacın altında duruyordu. Kimonosunda çiçekler, kelebekler dans ediyordu. Kiraz çiçeklerinin pembe yaprakları üzerine yağmur gibi yağıyordu. Bir anı değildi bu. Geçmişe ait değildi. Bir hayaldi ve sadece Nisan Hanım'a aitti."*

ÇEVİRİYLE BESLENEN YOĞUN BİR ÜRETİM

1983 İstanbul doğumlu üretken yazar Zeynep Alpaslan, İstanbul Erkek Lisesi'nin ardından İstanbul Bilgi Üniversitesi Sinema ve Televizyon bölümünden mezun oldu. Çeşitli dergilerde ve kitap eklerinde kısa öyküleri, kitap eleştirileri ve sanat yazıları yayınlandı. Çınar Yayınları, Final Kültür Sanat, Mavibulut gibi farklı yayınevlerinden *Timsahlar Dans Etmez, Vanilya Kışı, Bay Gri'nin İzinde, Can ve Çamur'un Orman Macerası* çocuk kitapları çıkarken İnsancıl Yayınlarından *Mevsimsiz Fırtına, Göz Deliği, Un Çuvalı* başlıklı şiir kitapları ve Everest Yayınlarından da *Pagoda* başlıklı romanıyla okurunun karşısına çıktı. Bir tutku olarak yaptığı çevirmenlik sayesinde Almanca ve İngilizce'den Wendy Mass, Chris Priestley, Cornelia Funke, Sabine Zett de dâhil olmak üzere pek çok yazarın sevilen çocuk kitaplarını Türkçeye kazandırdı.

Çocuklar için yaptığı bu yoğun çeviri uğraşı eşliğinde sade, eğlenceli ve çok sesli bir edebiyat dili kuran Zeynep Alpaslan'ın *Tokyo* romanı İranlı sanatçı Vaghar Aghaei'nin suluboya resimleri ile daha da sıcak olmuş. Agheaei'nin seçtiği sahneler, kullandığı renkler Nisan Hanım'ın kırılgan yapısına ve anlatıya çok da güzel uymuş.

Tokyo, çok şey düşündüren bir kitap. Benim aklımda en çok kalansa: Cesaret edilmeyen hayattan daha korkutucu bir şey yok. Çünkü hayat bütün anlamını ancak doyasıya yaşandığında, bir şeylere ne pahasına olursa olsun cesaret edildiğinde kazanıyor. Nisan Hanım'ın tebessümü bize en çok bu önemli gerçeği hatırlatıyor sanki.■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

ÇOCUK KİTAPLIĞI

Arkadaşlar seçilmiş kardeşlerdir!

Petra Fietzek'in kaleme aldığı *Gülmek İçimizde*, iyi bir arkadaş edinmenin hayatımızdaki değerine dair, gülümseten bir hikâye. Kitap aynı zamanda, çocukların ölüm gibi olgularla yüzleşerek yaşama gerçekçi yaklaşmaları konusunda önemli mesajlar içeriyor.

Yazan: **Nida Dinçtürk**

Bir insanı keşfetmek, ortak yönler yakalamak, tartışmak, barışmak, acıyı ve sevinci paylaşmak, beraber öğrenmek ve beraber büyümek... Hiçbir karşılık beklemeden tüm varlığınla birinin yanında olabilmeni sağlayan o güçlü duygu: Arkadaşlık. Arkadaş, geriye bakıp anlattığımızda kendimizi mutlu hissettiğimiz nice anının müsebbibi, nice güzel fotoğrafta yanında gülümsediğimiz, nice hüzünlü anda aradığımız ilk kişi. İyi ki varlar ve ne mutlu iyi arkadaş olmayı bilenlere!

Petra Fietzek'in kaleme aldığı, Marine Ludin'in resimlediği *Gülmek İçimizde*, iç ısıtan bir arkadaşlık hikâyesi. Hep Kitap etiketiyle ve Süheyla Kaya çevirisiyle okuduğumuz kitap, iki mühim konuya uzanıyor: çocukların hayatın gerekçeleriyle teması ve bir arkadaş edinmenin görünenden büyük kıymeti... Kitapta, anne-babasını kaybetmesinin ardından büyük teyzesi Bayan Hafelbein ile yaşamaya başlamış küçük Meret'le karşılaşıyoruz. Dikkatimizi çeken ilk şey, Meret'in anne ve babasının kaybını ajitasyondan uzak ve gerçekçi bir tavırla kabullenmiş olması. Bu kabullenişin temelinde, Bayan Hafelbein'ın Meret'i hiçbir gerçekle yüzleşmekten alıkoymaması var. Bayan Hafelbein ayrıca Meret'in en iyi arkadaşı. Fakat küçük kızın hayatında kendisinden başka kimsenin olmaması biraz canını sıkıyor. Bu yüzden Meret'e en kısa zamanda kendisine bir arkadaş bulması gerektiğini söylüyor. Hafelbein'ın ısrarları sonucu sınıftaki tüm arkadaşlarına potansiyel "en yakın arkadaş" gözüyle bakan Meret, deneyimlerinin sonunda, en başta hiç de iyi arkadaş olamayacaklarını düşündüğü Annabell'e kendini çok yakın hissettiğini, dünyayı beraber keşfedebileceklerini fark ediyor. Annabell ve Meret beraber ağlayıp beraber gülüyor. Meret gülmenin de ağlamanın da insana dair olduğunu ve "içimizde" olduğunu Annabell'le öğreniyor.

Gülmek İçimizde
Petra Fietzek
Resimleyen: Marine Ludin
Türkçeleştiren: Süheyla Kaya
Hep Kitap, 68 sayfa

Gülmek İçimizde arka planda verdiği mesajlarıyla çocuklarımızı kitabi bilgilerle inşa ettiğimiz plastik fanuslardan çıkartmaya dair bir teşvik olmasının yanında "arkadaşlar seçilmiş kardeşlerdir" şiarına dair, sıcacık bir anlatı. Bitirişte ise büyük bir soruyu miras bırakıyor: Çocuklarımızı korumak adına onları yaşamın ağır detaylarından uzak tutmak, onları "gerçek"ten korumak iyi bir fikir mi?■

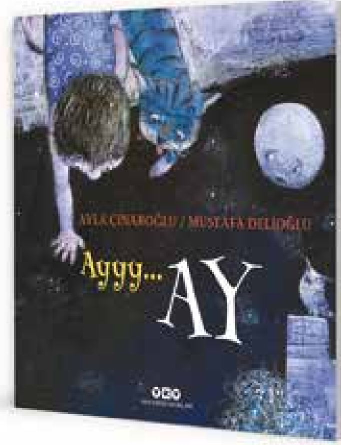
Dilin akıcılığı ve açıklığı	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

ÇOCUKLAR VE GENÇLER İÇİN

#HerGüneBirKitap

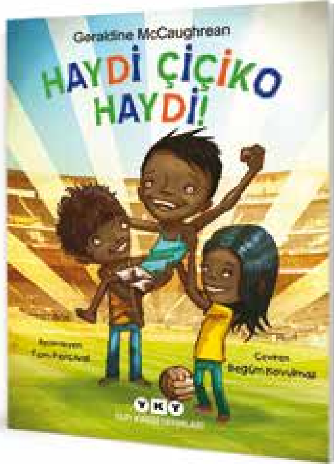

Ay, Ay güzel Ay

Sıcak bir yaz gününde, evinin damına çıkan küçük çocuk bir de ne görsün? Karanlık mı karanlık gökyüzünde Ayyy!.. Asık mı asık, çatık kaşlı berbat bir surat... Ay asık bir yüzle parlamakta. Peki, çocuğun onun yüzünü güldürmek için bulduğu yaratıcı çözüm acaba işe yarayacak mı?

Ayla Çınaroğlu
Resimleyen: Mustafa Delioğlu

"Haydi Çiçiko haydi!"

Brezilyalı Çiçiko, arkadaşları Anna ve Davi ile her gün plajda buluşup futbol oynar. Yeteneği sayesinde ünlü bir futbol kulübünün yetenek avcılarının dikkatini çekmesi uzun sürmez.

Yalnız küçük bir sorun vardır: Plajda çıplak ayakla oynamaya alışmış Çiçiko'nun, davet edildiği oyuncu seçmelerinde giyebileceği futbol ayakkabısı yoktur. Neyse ki Anna ile Davi'nin bir planı vardır...

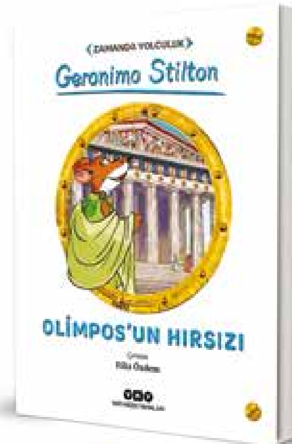
Geraldine McCaughrean
Resimleyen: Tom Percival
Çeviren: Begüm Kovulmaz

Geronimo Stilton ile macera dolu bir yolculuk başlıyor!

Bütün dünyada milyonlarca meraklısı olan Geronimo Stilton kitapları sizsırlarla dolu ve soluk soluğa okuyacağınız maceralara götürmeye devam ediyor.

Büyük filozof Sokrates'in evinde akşam yemeğine, yarışmalara, bir hırsızlık olayını aydınlatmaya hazır mısınız? Tabii yine Geronimo Stilton ve akrabalarıyla…

Geronimo Stilton
Çeviren: Filiz Özdem

www.ykykultur.com.tr YapiKrediKulturSanatYayincilik YKYHaber

YAPI KREDİ YAYINLARI

Kültür Sanat Yayıncılık

BAŞVURU KİTAPLIĞI

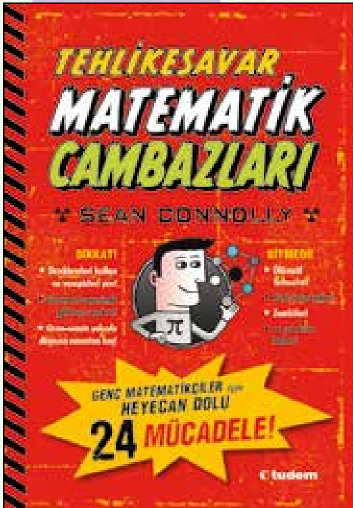
Hayat kurtaran matematik

Yazan: **Safter Korkmaz**

"Bu bilgi gerçek hayatta ne işime yarayacak?" sorusuyla sıkça karşılaşan eğitimciler ve ebeveynler için işe yarar başvuru kaynaklarından biri *Tehlikesavar Matematik Cambazları*.

Tehlikesavar Matematik Cambazları
Sean Connolly
Resimleyen: Allan Sanders
Türkçeleştiren: İpek Güneş Çıgay
Tudem Yayınları, 256 sayfa

Üzerine bilimsel bir araştırma yapılmış mıdır bilmem ama en sevilmeyen ders hangisidir diye sorsalar, hemen herkes ağız birliği etmişçesine matematik der. Üstelik matematikle bir derdi olmayanlar, hatta sevenler bile bu cevabı verir, çoğunluğun iradesine boyun eğerek. Genel kabul düzeyine varmış bir yargıdır sözünü ettiğimiz, değiştirmek ne mümkün!

Üstelik nesillerdir süregelen bir fenomendir matematik korkusu, ana-babalardan çocuklara miras. Hemen her ebeveyn, baştan kabul eder matematiğin çok ama çok zor olduğunu ve çocuğunun sevmeyeceğini. Çocuğa matematik ile ilgili telkinleri hep bu "gizli" ön kabul üzerinden şekillenir. Aslında farkında olmadan çocuk ve matematik arasına mesafeyi ilk koyan onlardır.

Peki ya işi çocuğa matematiği sevdirmek, öğretmek olanlar? Bir dokun, bin ah işit derler ya, o hesap... Her birinden ayrı yakınmalar yükselir sıklıkla. Öğrencilerin ilgisizliğinden, disiplinsizliğinden, tembelliğinden dem vururlar. Oysa onlar ne güzel anlatırlar müfredatı, işlerler tüm konuları... Matematik sevmeyen öğretmenler -matematik öğretmenleri- tanıyan biri olarak, bu sızlanmalar bana teneke gürültüsü gibi gelir, alınmaca yok! Eğitimcilerin hâli pür melali ile bitiyor mu sorun? Elbette hayır. Ya müfredat, ah o milli eğitim... Emir demiri keser de çocuğa matematiği sevdiremez işte! Pedagoji, psikoloji, bilim felsefesi, çağdaş eğitim metotları bir yana ezberci, ödeve/sınava dayalı formül matematiği bir yana... Bu ikincisi milli eğitimin kurallarına uyar, çocuğu sınavlara hazırlar belki ama matematikten de olabildiğince soğutur. Dahası ülke olarak bizi, dünya matematik sıralamasında tutar en gerilere atar. Ödevi, sınavı, ezberi olmayan hatta okul disiplini bile tartışmalı(!) o küçücük Kuzey Avrupa ülkeleriyse bizden fersah fersah ileridir, ne hikmetse... Her fırsatta büyük resmi görmekle pek övünen gözlerin, buradaki resme kör olmaları ayrı bir muammadır benim için.

Bunca lakırdıdan sonra, bahsedeceğim kitabın matematik üzerine -çocuğa matematiği sevdirmek üzerine- olduğunu anlamak için kâhin olmaya gerek yok. Sean Connolly'nin yazdığı, Allan Sanders'in resimlediği kitabın ismi: *Tehlikesavar Matematik Cambazları*. Üstelik bir de alt başlığı var: "Genç Matematikçiler İçin 24 Heyecan Dolu Mücadele!"

Sean Connolly, çocuk ve yetişkinler için 50'den fazla kitap yazmış bir Amerikalı. Kingfisher Bilim Ansiklopedisi'nin yazarlarından biri olan Connolly, çocuk ve gençlere bilimi sevdirmeyi hedefleyen pek çok eser vermiş. *Tehlikesavar Matematik Cambazları* da bunlardan biri.

Kitap, ortaokul öğrencilerinin bilgi düzeyine göre hazırlanmış ve üç farklı zorluk seviyesine göre sıralanmış 24 mücadele sunuyor okuruna. Giriş yazısında, *"matematik derslerinin gerçek hayatla buluştuğu yirmi dört mücadele"* olarak tanımlanıyor bunlar. İspanyol zindanında sarkaca bağlı bıçağın altında yatmak ya da başcadı için görünmezlik iksiri malzemeleri almak "gerçek hayat" tanımının sınırlarını ne kadar zorlar bilemem ama çocuk okurun ilgisini çekeceği ve hayal gücünü çalıştıracağı kesin. Uzaydan denizler altına, 1700'lerden 2000'lere zaman ve mekân sınırı tanımayan, neşeli anekdotlarla zenginleştirilmiş hikâyecikler bunlar. Ve mutlu sona ulaşmak için matematiğin yardımına başvurmak zorunda kahramanımız. Kahramanımız elbette bizzat okurun kendisi...

24 mücadelenin her birinden sonra, okurun işlem yapabilmesi için boş sayfalar bırakılmış. Ardından da çözümler adım adım ve anlaşılır şekilde açıklanmış. Üstelik bu çözümler, ulaşması oldukça kolay çeşitli materyallerle yapılan basit deney anlatımlarıyla pekiştirilmiş. Bu deneyleri yaparken çocuğun eğlenmesinin yanı sıra, matematiğin kuru formüllerden oluşmadığını görmesi amaçlanmış. Soru ve çözümlerin, deney anlatımlarının dışında matematiğe dair pek çok pratik bilginin de sunulduğu esere, Allan Sanders'in çizimlerinin katkısı da büyük.

"Bu bilgi gerçek hayatta ne işime yarayacak?" sorusuyla sıkça karşılaşan eğitimciler ve ebeveynler için işe yarar başvuru kaynaklarından biri *Tehlikesavar Matematik Cambazları*. Matematiğin kuru formüllerden mürekkep, sıkıcı rakamlar yığını olmadığını; eğlenceli tasarımı, özenli baskısı ve dikkat çekici kapağıyla da okuruna hatırlatan bir kitap.■

Dilin akıcılığı ve açıklığı	★★★★★
Bilgilerin çağdaşlığı ve bilimselliği	★★★★★
Konunun işlenişi	★★★★☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★

Yutulanlar ama yenilmeyenler...

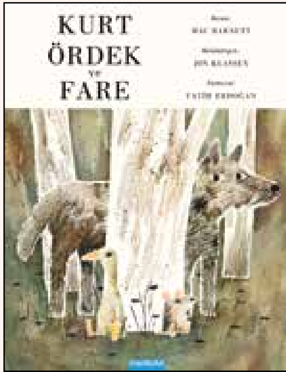

Kurtlar, niye geceleri ay ışığına karşı uluyup dururlar?

Yazan: **Çağla Vera Kılıçarslan**

Her ikisi de Caldecott ödüllü, yazar Mac Barnett ve çizer Jon Klassen'in buluştuğu bu kitapta hikâye, kendini kurdun midesinde bulan bir farenin orada bir ördekle karşılaşmasıyla başlıyor.

Ördek de önceden fare gibi kurt tarafından mideye indirilmiş ve kurdun içinde yaşamaya başlamış. Kurdun midesini kendi evi olarak benimseyen ördek *"Dışarıdayken korku içinde yaşıyordum. Kurtlar beni yutacak diye... Buradayken böyle bir korkum yok,"* diye açıklamış fareye. Farenin ve ördeğin yemek yiyip dans ederek kurdun midesini ağrıttıkları bir akşam işler bambaşka bir hâl almış. Ağrıdan uluyan kurdu fark eden bir avcı, başlarına dert olmuş. Kurt kaçarken fare, *"Yuvamızı koruyacağız,"* demiş ve öyle de olmuş:*"HÜCUUUUUM!"* Sonunda avcıya karşı ördekle fare zafer kazanmışlar. Kahramanlarımızdan özür dileyen kurt, "Sizin için ne yapabilirim," diye sormuş. Onlar da kurdu, geceleri ay ışığına karşı ulutacak bir istekte bulunmuşlar.

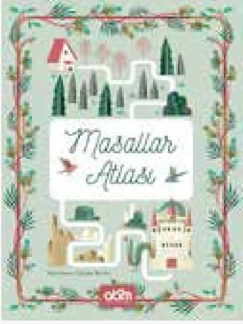
Kurt, Ördek ve Fare
Mac Barnett
Resimleyen: Jon Klassen
Türkçeleştiren: Fatih Erdoğan
Mavibulut Yayınları, 40 sayfa

Dili çok rahat, kendine doğru güçlü bir çekim yaratan bu hikâyenin, bir de insanın aklını kurcalayan tarafı var. Başka bir okuma ile metnin izleği şaşabilir diye düşünüyorum. Kitap, kendini yutan sistemi mücadele etmeye yeğ tutan; mideye indirildiği yeri güvenli alanı, evi bilen, gerektiği yerde de kurttan çok kurdu koruyan ve onun için kendini avcının önüne atabilen tavrı olumlayan bir mesajı iletme riskini de taşımakta.

Jon Klassen, *Kurt, Ördek ve Fare* kitabı için hazırladığı illüstrasyonlarda seçimini çokça kullandığı toprak tonlarından yana yapmış. Yoğun kullanımda boğucu ve çizimlemeleri yutucu olma riski taşıyan bu koyu renk skalası, John Klassen'in ellerinde bereketli bir toprağa dönüşmüş. Kullanılan renkler her ne kadar birbirine yakın tonlarda olsa da her bir formun birbirinden farklı dokuya sahip olması ve çeşitli tekniklerle resimlendirilmesi çizimleri dinamik kılmış. Figürler ve mekân genelde kütlesel şekilde ışıklandırıldığı için başarılı bir şekilde ön plana çıkmışlar. Figürlerin cana yakın ve sıcakkanlı surat ifadelerine sahip olmaları ise okuyucuda sempati uyandırmakta ve resimlerle arkadaşça bir diyalog gerçekleşmesini sağlamakta.■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Dilin akıcılığı ve açıklığı	★★★★★
Grafik tasarım	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★★

YENİ İLK OKUMA KİTAPLARIMIZ

MASALLAR ATLASI

Acaba bir haritaları olsaydı Hansel ve Gretel'in ekmek kırıntılarına ihtiyacı olur muydu? Ya da diğer masal kahramanları bir haritaya sahip olsaydı hayatları bambaşka mı olurdu acaba? Bu soruların cevabını merak ediyorsan aç bu kitabı! Buradaki haritalarla en sevdiğin karakterlere yol göster ya da bambaşka hikâyeler ve mutlu sonlar yarat onlara!

DİNOZORUN ABECESİ

Çok ama çok uzak geçmişte yaşayan,
Nasıl da gizemli yaratıklardı dinozorlar.
Kesin olan bir şey var ki,
Hepsinin nesli çoktan tükendi.

Yaşamın Abecesi serisinin ilk kitabı Dinozorun Abecesi ile A'dan Z'ye dinozorların dünyasını keşfe hazır mısınız?

İŞTE BENİM ANNEM

Bu kitapta Mutlu'nun annesiyle tanışacağız. Kitapta Mutlu annesiyle ne kadar eğlendiğini anlatıyor.
Ama bazen pek eğlenmediği zamanlar da oluyor. Onlardan da bahsetmiş tabii! Mutlu ve annesiyle tanışmaya ne dersiniz?

PASPAL KÖPEK SERİSİ

Çocukların zevkle okuyacağı Paspal Köpek serisi sizlerle! Paspal Köpek, sardalya kokuyor, vücudu pirelerle kaplı ve postu çürümüş bir halıya benziyor. İşin kötüsü, çirkin olduğu kadar da saf. En yakın arkadaşı Şaplapla'yla birlikte bir çöplükte yaşıyor.

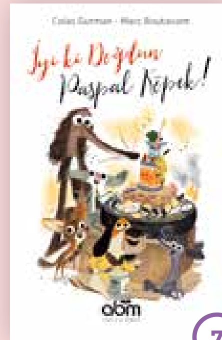
PASPAL KÖPEK

Paspal Köpek kendine bir sahip bulmak için yollara düşer. Ama iyi bir sahip bulmak hiç de kolay değildir. Üstelik sokaklar tehlikelerle doludur. Bakalım Paspal Köpek hayalindeki sahibe kavuşabilecek mi?

PASPAL KÖPEK KAYAK YAPIYOR!

Soğuk bir kış günü çöp tenekelerinde soğuktan titreyen Paspal Köpek ve Şaplapla Hörgüçtepe'deki bir kayak merkezi için verilen ilanı görür. Acaba Hörgüçtepe'de Paspal Köpek ve arkadaşını neler bekliyor?

İYİ Kİ DOĞDUN PASPAL KÖPEK!

Paspal Köpek'in bu zamana kadar doğum gününü kimse kutlamamıştır. Ancak kadim dostu Şaplapla, ona sürpriz bir parti hazırlamaya karar verir. Acaba Paspal Köpek'i nasıl hediyeler bekliyor?

Beysan Sanayi Sitesi, Birlik Cad. Acar Binası No: 26
Haramidere, Beylikdüzü/İSTANBUL Tel:(0212) 422 18 00(pbx)
Fax: (0212) 422 18 04 www.abmyayinevi.com.tr / info@bilgiacar.com

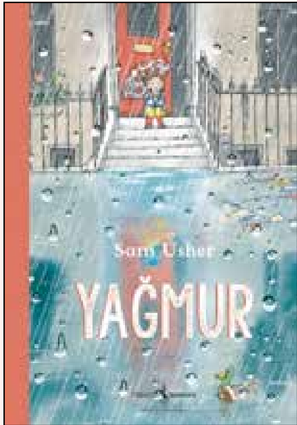
 @abmyayinevi @abmyayinlari

Biriken suların içine CUP diye...

Yazan: Hasret Özdemir

"Yaşasın!
*Yağmur yeniden başladı."**

Bazen kendi kendime bir oyun oynuyorum. Oyunumun adı, tek kelime oyunu. "Tek kelimeyle bu neye benziyor?", "Tek kelime ile şunu anlatsam, o hangi kelime olurdu?", "Tek kelimeyle tanımlamam gerekseydi ne söylerdim?" gibi... Sam Usher'in yazıp resimlediği *Yağmur* kitabı için de aynı oyunu oynadım, tek kelimeyle anlatmak istesem ne söylerdim?
"Neşe" oldu, uygun gördüğüm kelime.
Kitabı okuyup bitirdiğimde, ıslanmaktan korkmadan suların içinde zıplayan, sevinç içerisinde koşuşturan, su birikintilerine bakıp hayallere dalan çocuk görüntüleri gözümün önünden geçti ve gülümsediğimi fark ettim. Yağmurdan saklanmadan, kirlenmekten kaçınmadan geçen bir çocukluk, özgür geçen bir çocukluktur ve ne kadar da güzeldir. Londra'nın günler boyu bitmeyen yağmurlarından ilham aldığını düşündüğüm İngiliz yazar ve çizer Sam Usher, yağmurdan yola çıkarak küçük bir çocuğun dedesi ile arasında geçen diyalogları başarılı bir şekilde hikâyeleştirmiş. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağan bir gün, küçük çocuk dışarı çıkma hayalleri kuruyor. Ancak dedesi yağmurun durmasını beklemekte kararlı. Bakalım evden çıktıklarında yaşadıkları macerayı sevecek misiniz, yüzen şehri ve karnavalı siz de tanıyabilecek misiniz?
Sam Usher, çizgisi oldukça güçlü bir illüstratör. Çizimleri bana, Ronald Dahl'ın kitaplarından tanıdığımız Quentin Blake'i anımsatıyor. İkisinin de korkusuz kaligrafik çizgileri, canlı renkleri ve güçlü desen bilgileri var. Sam Usher bu kitapta ev ve yağmurlu (nispeten) karanlık dış mekân betimlemelerini çok güzel çözmüş, renkler sıcacık. Detaylar çok özenli ve üzerinde konuşacak, hayal kuracak bir sürü malzeme var.
Eğer *Yağmur*'u severseniz, bu serinin yine Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları tarafından Türkçeleştirilen *Kar* ve henüz dilimize kazandırılmamış *Sun (Güneş)* adında iki kitabı daha bulunuyor. En çok sokakta özgürce geçen çocukluğunu özleyenlere öneriyorum, biriken suların içine yeniden cup diye...■

Yağmur
Sam Usher
Türkçeleştiren: Ali Berktay
Türkiye İş Bankası
Kültür Yayınları, 36 sayfa

*Sam Usher

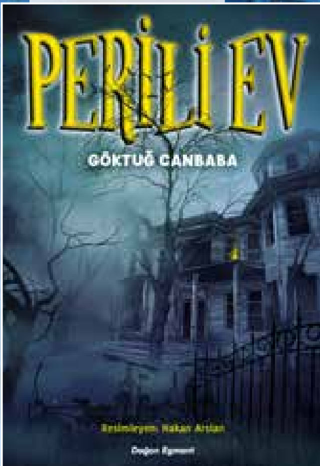
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★★
Grafik tasarım	★★★★☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★☆

NEDEN SCOOBY DOO DEĞİL, NEDEN PERİLİ EV?

Yazan: **Deniz Poyraz**

"Böyle evlere rastlamak, onların fiziksel durumundan hareketle mahalle arası korku fantezileri üretmek, üstüne masallar anlatıp korkunç hikâyeler uydurmak pek mümkün değil artık çocuklar için..."

Perili Ev
Göktuğ Canbaba
Resimleyen: Hakan Arslan
Doğan Egmont Yayıncılık
148 sayfa

Yetişkinler için yazdığı üç roman ve bir öykü kitabıyla ismini duyuran Göktuğ Canbaba, hayal gücünün kapılarını genç okurlara da açıyor. Edebi yetkinliğinden bir paye de çocuklara bırakıyor... Doğan Egmont Yayıncılıktan çıkan *Fener Balığının Kayıp Işığı, Valizdeki Kedi, Arayış Ormanı, Uzayda Sahibini Arayan Köpek* adlı romanları ve küçük öykülerden oluşan değerler eğitimi serisi bu alandaki verimleri olarak duruyor.

Canbaba'nın genç okurlar için yazdığı son kitabı *Perili Ev*, geçtiğimiz ay raflardaki yerini aldı. Kitap, bizde -gerek yetişkin gerek gençlik romanlarında olsun- örneğine pek rastlanmayan, üzerine kalem oynatmaktan çekinilen bir temayı ele alıyor: Korku. Aslına bakılırsa,

çocuklar her dönem talep ediyor bu konuda yazılmış eserleri; fakat ebeveynler, öğretmenler çekingen davranıyor nedense. *Perili Ev*, korku öğelerini, aksiyon anlarını genç yürekleri hırpalamayacak biçimde, dozunda bırakıyor. Bu açıdan, yetişkinlerin kaygılarını da giderecek gibi gözüküyor...

Aslı, Doruk, Doğa, Cem, Can, Boğaç ve Su, Ihlamur Sitesi'nde yaşayan yedi arkadaş. İç dünyalarından fiziksel özelliklerine kadar detaylıca işlenen bu çocuklardan Cem ile Can ikiz. Ama bambaşka iki ailenin iki farklı çocuğu gibiler. Biri efsanelere, büyülere, hikâyelere bayılıyor; diğeri ise bilimle ve uzayla ilgileniyor. Aralarındaki her mesele husumete dönüveriyor. Aslı ise yıllar evvel ailesini hazin bir trafik kazasında kaybettikten sonra anneannesiyle yaşamaya başlamış, grubun duygusal ve ruhsal derinliğe sahip iyi kalpli kızı. Arada ağzından anneannesinden öğrendiği atasözleri, deyimler kaçabiliyor. Doruk grubun karar mercii, ayrıca iyi bir Beşiktaşlı. Öte yandan, düşüncesi ne zaman Aslı'dan yana kaysa karnında kelebekler uçuşuyor. Tüm isimler karakterlerin ruh hâlleriyle ve fiziksel görünümleriyle uyum içinde düşünülmüş. Neredeyse bir sembolizasyon var. Bu sebeple, Boğaç'ın grubun oburu olduğunu söylemeye sanıyoruz gerek yok. Çantasından sandviçler, kekler, çikolatalar eksik olmuyor. Su, en küçükleri; tıpkı Yunan mitlerindeki nimfalar gibi, roman boyunca bir görünüp bir kaybolan küçük bir su perisi. Ekibe ilerleyen sayfalarda Ali adlı bir sokak çocuğu katılıyor. Ali, geçmişine ait bir gizemle ve sihirli bir kolyeyle çıkageliyor.

En büyük zevkleri güzel havalarda bisiklete binmek ve futbol oynamak olan çocukların topları devamlı, sahanın hemen dibinde, uğursuz siluetiyle görkemli bir hayalet gibi dikilen Perili Ev'in bahçesine kaçıyor. Pencereleri tahtalarla kapatılmış, soluk renkli ve hastalıklı görünen bu üç katlı köşkün bahçesine kaçan her top, harçlıklardan birikene vurulmuş bir darbe çocuklar için. Çünkü ne kadar kötülük varsa içinde barındırıyormuş gibi gözüken bu eve adım atmaya değil çocukların, mahalledeki esnafın bile cesareti yok. Ta ki maç yaptıkları bir gün o bahçeye girmek zorunda kalacakları ana kadar...

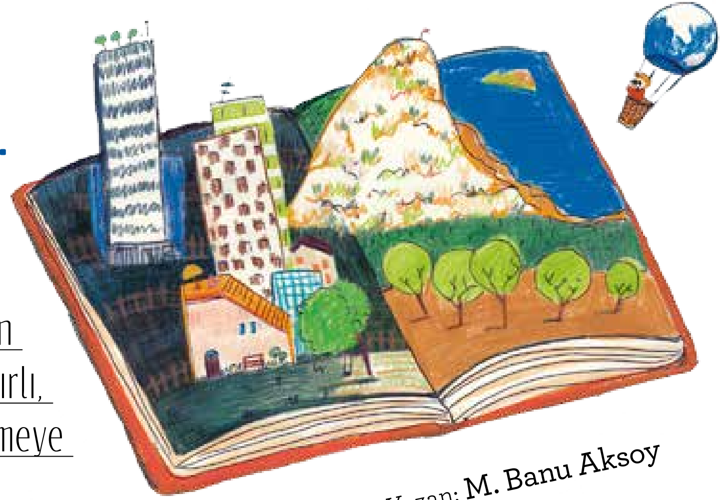
Perili Ev'i okumak tuhaf bir hüznün kapısını da aralıyor. Böyle evlere rastlamak, onların fiziksel durumundan hareketle mahalle arası korku fantezileri üretmek, üstüne masallar anlatıp korkunç hikâyeler uydurmak ve bunların o korkuyla karışık tatlı heyecanını duyumsamak ne yazık ki pek mümkün değil artık çocuklar için. Kentsel dönüşüm ve TOKİ mimarisi, bize şimdi fantastik gelen ama onyıllar öncesinin o göze hitap eden cephe süslemelerinin, mimari ayrıntıların, ahşap işlemelerin yoğun olduğu yapılarını sağ bırakmıyor. Bu yoğun "sanatlı" yapılara ya yabancılaştırılıyoruz ya da onlardan korkmamız ve çekinmemiz bekleniyor. Oysa binbir hatıranın barındığı, yakın tarihle bağımızı en uç noktalarda ve organik olarak kurabileceğimiz yapılar o evler, tıpkı *Perili Ev* gibi.

Romana dönersek, Hollywood menşeli korku filmi klişelerinin azıcık ehlileştirilip eğlenceli hâle getirilmiş olması, kurguya önemli katkılar sağlıyor. Her biri ayrı adla değerlendirilmiş ve kısa tutulmuş roman bölümleri de sürükleyiciliği besliyor. Ara ara karşımıza çıkan Hakan Arslan imzalı çizimler de oldukça başarılı; çizgi film görüntülerini aratmıyor. Çocukların kendi aralarındaki diyalogları tıpkı gündelik hayatta olduğu gibi, konuşma diliyle verilmiş. Fakat "Sen öyle san!" "N'abeer?" "Abicim!" "Ya" "Be" gibi kalıp sözler -belli ki bunun tam tersi amaçlanarak uygulanmasına rağmen- dilin samimiyetine inceden zarar vermiş ve metnin inandırıcılığından götürmüş. Bu kalıplar daha çok 90'ların çocuklarına işaret ediyor. Kitapta bir de yazarın mesuliyetinden bağımsız olarak, kelime eksiklikleri/fazlalıkları ve yazım hataları göze çarpıyor ara ara. Çocuklara yönelik yazılan metinlerde bu tür redaksiyon/düzelti hataları konusunda daha dikkatli olunmalı oysa.

Özetle, çocuğu internetten, *Scooby Doo*'nun şen şakrak bir korku vaat eden bir bölümünü izlemekten vazgeçirip kitap başına oturtacak şey ne *Perili Ev*'de? Cevap dilin imkânlarını yerli yerinde kullanan, kalemi olgunluğa ermiş ve edebi anlamda çıtayı yukarı çekmiş bir yazarın güzel ifadelerinde... Şöyle söyleyelim: *"Aslı karanlık göğün altındaki kasvetli evin önünde, rüzgâr beyaz elbisesini sağa sola uçuştururken öylece duruyordu. Yemyeşil gözleri ayın ürpertici ışığı altında bir çift mücevher gibi parlıyordu."* Edebiyatı diğer her şeyden ayıran mucizevi sihir bu işte. Hem çocuklar hem yetişkinler için de...■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★☆☆

Okul dedikleri...

Öğrenmenin başlıca yolunun keşfetme merakını cesaretlendirmek olduğuna inanan Rodari için okul denen yer dört duvarla sınırlı, "öğretmeye" odaklı bir mekân değil, keşfetmeye teşvik eden bir aracı olmuş

Yazan: M. Banu Aksoy

Okulları fazla ciddiye alıyoruz. Ne var ki okulları ciddi almaya mecbur bırakılıyoruz. Kördüğüm mü, yoksa lime lime mi olduğunu kestiremediğim tuhaf eğitim sistemimiz/sistemsizliğimiz içinde çocuklar her yıl yeni bir deneye maruz bırakılıyor. Okulları ciddiye almaya öyle mecbur bırakılıyoruz ki pek çoğumuz dışarıda daha renkli, dolu dolu ve eğlenceli daha büyük bir okul olduğunu gözden kaçırıveriyoruz.

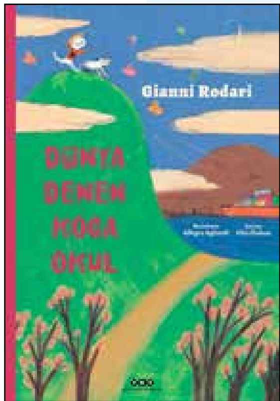
Bu büyük okul öyle bir yer ki ne kayıt yaptırma zorunluluğunuz oluyor, ne de not kaygınız. Paranız varsa gidebileceğiniz bir okul da değil; herkese açık. Üstelik yaş sınırlaması yok. Gerekli olanlarsa beş duyunuz, merak duygunuz, soru sorma beceriniz ve araştırma dürtünüz. Büyüklerimizin "hayat okulu" dediği şeyin ta kendisinden söz ediyorum. Yapmanız gereken tek şey çevrenize bakmak. Aradığınız her şey orada.

Arka kapağında "hayata yeni başlayanlar için alçakgönüllü ve iyi kalpli bir küçük kılavuz" olarak tanımlanan *Dünya Denen Koca Okul* da aslında bu hayat okulunu özetliyor kısaca. Genç okurun dünyayı bambaşka bir gözle görmelerini sağlayacak kitap, İtalyan çocuk edebiyatı denince akla gelen ilk isimlerden biri olan Gianni Rodari imzası taşıyor. Kitap, aslında Rodari'nin bir şiirine dayanıyor.

Yaşamının bir dönemini öğretmen olarak geçiren Gianni Rodari, okul ve eğitim konularına Reggio-Emilia yaklaşımının penceresinden bakmayı tercih etmiş. Öğrenmenin başlıca yolunun keşfetme merakını cesaretlendirmek olduğuna inanan Rodari için okul denen yer dört duvarla sınırlı, "öğretmeye" odaklı bir mekân değil, keşfetmeye teşvik eden bir aracı olmuş. Duvarların dışında, çok daha büyük bir okul olduğuna inanmış. "Dünya Denen Koca Okul" şiiri, Gianni Rodari'nin okul ve öğrenmeye ilişkin düşüncelerinin özeti.

Kitap, kısa metnine göre hayli büyük ebatlı. Metnin arka planındaki derin eğitim felsefesine karşın illüstrasyonlar zayıf kalıyor. Gözüm hayal gücümü alıp götürecek resimler, yazı karakterleriyle yapılmış grafik sihirbazlıklar, kitabın ebat tercihini haklı çıkaracak görsel bir doygunluk aradı.

Görsellerini bir yana bırakacak olursak, Rodari'nin bu metni, bilginin her yerde olduğunu, buna karşılık "bilgi yuvası" dediğimiz okullarda bir tek evrenin her zerresine sinmiş bilgiye nasıl ulaşacağımızın öğretilmediği gerçeğini suratımıza çarpıyor.■

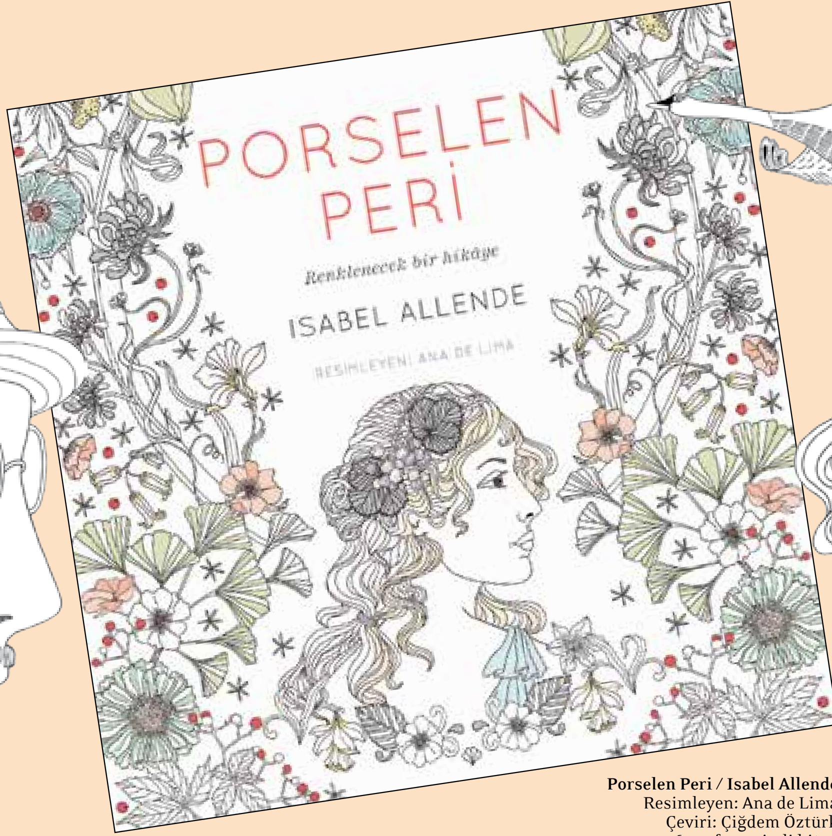

Dünya Denen Koca Okul
Gianni Rodari
Resimleyen: Allegra Agliardi
Türkçeleştiren: Filiz Özdem
Yapı Kredi Yayınları, 28 sayfa

Çizimlerin ifade gücü	★★☆☆☆
Öykünün özgünlüğü	★★★★☆
Grafik tasarım	★★☆☆☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★★

Isabel Allende'den renklenecek bir hikâye!

Ruhlar Evi' nin yazarı Latin Amerikalı Isabel Allende'nin çarpıcı hikâyesi, moda tasarımcısı Ana de Lima'nın çizgileriyle buluştu.

Porselen Peri / Isabel Allende
Resimleyen: Ana de Lima
Çeviri: Çiğdem Öztürk
96 sayfa, resimli kitap

Bu kitap hem herkesi içine alan bir hikâye hem de benzersiz bir boyama kitabı.

Çocuk şiiri... Çocuk oyuncağı!

Yazan: Cahit Ökmen

Şiir dili oluşturulurken verili ve kalıplaşmış olandan yola çıkmanın, dilin olanaklarını göz ardı etmenin çocuk şiirinin en sorunlu alanlarından biri olduğu düşüncesindeyim.

Sen Kuş Dili Bilir misin?
Nur İçözü
Resimleyen Hande Ünver
Altın Kitaplar, 88 sayfa

Grafik tasarımı, karton kapağı, kâğıt kalitesi ve kimi zaman bir kuş ansiklopedisinden çıkıp gelmiş etkisi yaratsa da Hande Ünver'in başarılı desenleriyle basımına çok özenilmiş bir şiir kitabı, *Sen Kuş Dili Bilir misin?*

Kitap iki bölümden oluşmuş: İlk bölümde, kalıplaşmış özelliklerine, yerleşik çağrışımlarına vurgu yapılarak onlarca kuş bir düğüne konuk oluyor. İlk şiir, oldukça dokunaklı son dizeleri, içinde taşıdığı esprili anlamı ve söyleyişiyle söz konusu düğün bağlamından bağımsız, çocuk dünyasını ve duyarlığını karşılayan bir şiir olarak karşımıza çıkıyor. İkinci şiirden sonra düğün bağlamı devreye giriyor. Kitabın ikinci bölümü, "Şiirli Düşler" adını taşıyor ve hayvanlarla, doğayla, çocuk dünyasını kuşatan birtakım nesne ve durumlarla ilgili şiirler yer alıyor bu bölümde.

Kitaptaki kuşlar kalıplaşmış, çok bilindik özelliklerini yineleyerek değil de çocukların içlerindeki kelebekleri, uçurtmaları havalandıran bir dille şakısalarmış keşke diye düşünmeden edemiyorum. Edebiyatın dili, dünyayı heyecan verici bir şekilde yeniden keşfetmenin ayrıntılarıyla, sesleriyle, görüntüleriyle biçimlenir. Dönüştürücü, özgürleştirici estetik hazzın yaratıcılığı çocuk edebiyatından esirgenebilir mi?

"Belki / Bir gökyüzü / Daha var.
Üstümüz masmaviyken / Uyuyor ötekinde / Bulutlar."[1]

F. Hüsnü Dağlarca'nın bu dizelerinin düşgücünü nasıl ateşlediğine, alışılmış ve kanıksanmış bir varlık durumunu yepyeni ilişki ağlarıyla birleştirip okuru yeni bir anlam dünyasının içine fırlatışına bakar mısınız? Dizelerdeki dil basit mi? Kesinlikle değil. Yalın mı? Elbette. Her yaştan okurun ilgisini çekebilecek bir yazınsal güç taşıyor mu? Kuşkusuz.

Bir leyleği göçmenliğiyle, bir kartalı krallığıyla (şahin ve atmaca da yaverleri, böylece hiyerarşik bir kategori doğalmışçasına yerleşiveriyor şiirin içine), bir kuğuyu asaletiyle (ki hemen her hayvan bu tür özellikleriyle şiirleştiriliyor) yani salt kalıplaşmış ve kanıksanmış değerler üzerinden ele almak sorunlu bir yaklaşım değil mi? Kitabın ikinci bölümündeki birtakım hayvanlar, doğa ögeleri, nesneler için de çoklukla aynı yaklaşım söz konusu.

İlgi ve gereksinimlerine uygun olarak çocukların dilsel ve görsel algılarını uyarabilme, *"çocuğa görelik ilkesi"* olarak bilinir. Bu ilgi ve gereksinimlere uygun bir şiir dili oluşturulurken verili ve kalıplaşmış olandan yola çıkmanın, dilin olanaklarını çoklukla göz

ardı etmenin (daha da vahimi bu olanakların kullanımının yetişkin edebiyatına özgülenmesinin; “çocuğa görelik”in basit bir söyleyiş ve dil kullanımı olduğu sanısıyla ya da kolaycılığıyla, “yalın” bir şiir dili kurulduğu yanılsamasına düşülmesinin) çocuk şiirinin en sorunlu alanlarından biri olduğu düşüncesindeyim.

Kitaptaki kimi şiirlerde göze çarpan birtakım özensizlikleri de göz ardı etmemek gerekiyor: *“Canın çok mu sıkıldı rüzgâr? / Salıncak yapmışsın ağaçları! / Daha sonbahar gelmedi ki / Niye kovalıyorsun / Yemyeşil yaprakları?”* Bu şiirin adı *“Sıkılgan Rüzgâr”*. Canı sıkılmakla, sıkılganlık aynı şey mi?

“Anneler gününde / Bir buket papatya / Verdim anneme. / Gülerek aldı, / Dedi ki / Çam sakızı çoban armağanı / Doğrusu anlamadım, / Buketin içinde boş yere / Sakızları aradım.” (Çam Sakızı) “Çam sakızı çoban armağanı” ifadesi hediye alana kullandırılırsa ortaya verilen hediyeyi küçümseme anlamı çıkmaz mı?

“Dün gece gökyüzünde”, “bu sabah kumda”, “bu sabah gökyüzünde”, “bugünlerde bahçede”, “dün gece düşlerimde”, “dün gece babam bana”, “bu gece gün boyunca”, “geçen gün babam bana”, “dedem dün bana”... Sıraladığım ifadeler azımsanmayacak sayıda şiirin ilk dizesi. Anlatımda bir sıradanlık, tekdüzelik yaratmaz mı bu tutum?

Bu arada özellikle “Kuş Dili”, “Kedim”, “Kardan Adam”, “Şaşkın Balıkçı”, “Sonbahar”, “Yağmur” şiirlerini çocuklara seslenen anlatım özgünlükleriyle ayrı bir yere koymak gerekir. *“Bugünlerde bahçede / Bir şenliktir gidiyor, / Yapraklar kuşlarla / Yarışıp duruyor. / Ya bir de yapraklar / Başlarsa şakımaya, / Hangisi yaprak / Hangisi kuş / Aferin anlayana.”*

“Karga” şiirinin bir fabl’a, “Ağaçkakan” şiirinin bu kuşun az bilinen bir özelliğine, “Kuğu” şiirinin resim ve müziğe yaptığı göndermelerin, çocuk okurun merak ve ilgisini tetiklemek yönünde bir işlev taşıdığını da söylemek gerekiyor.

Çocukların sınırsız hayal güçlerini, kitabın arka kapak yazısındaki ifadeyle *“çocuk ruhunda saklı bir mutlulukla”* birleştirip uçurmak, çocuk şiiri estetiğini “çocuk oyuncağı” görmemekten geçiyor...■

1 Fazıl Hünü Dağlarca, Kuş Ayak

Dilin akıcılığı, edebi niteliği	★★☆☆☆
İçerik	★★★☆☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★☆☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★☆
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★

FEO'NUN İSYANI

Kitabın ruhuyla eşleşen şahane illüstrasyonlar okuma keyfini ikiye katlıyor. Her yaştan okurun zevkle okuyacağı; güçlü, duygulu, keyifli bir roman *Feo ve Kurt* ...

Yazan: Pervin Yıldırım

Feo ve Kurt
Katherine Rundell
Resimleyen: Gelrev Ongbico
Türkçeleştiren: Duygu Dalgakıran
Domingo Yayınları, 288 sayfa

Bütün kurtların, kırmızı pelerinli kızlara düşman olduğunu zannedenlerdenseniz, tekrar bir düşünün diyor Katherine Rundell, *Feo ve Kurt* ile... Kırmızı pelerinli bir kızın en yakın dostları, üç kurt olabilir. Üstelik o kız büyükannesini değilse de annesini, hastalıktan olmasa bile esaretten kurtarmak üzere yola koyulduğunda, kurtların (onu yemeyi düşünmek bir kenara) yolculuğunu tamamlayabilmesi için kendi canlarını ortaya koymaları da mümkündür. Ve bu sefer tuzağa düşürülmesi gereken küçük bir kız değil, insanları canından bezdiren, çarın lanet komutanlarından biri olabilir...

Feo ve Kurt, uzun süredir insanoğlunun belleğine işlenen "hain kurt" imgesini yerle bir edeceğe benziyor. Burada hain olan kurtlar değil, onları kendi evlerinde bir süs nesnesi gibi kullanmak üzere, daha yavruyken doğadan çalan, sonra en küçük yabanıl hareketlerinde başlarından savmak için tekrar doğaya salan zenginler. Ve de onların artık öldürülmesi gerektiğini söyleyen komutan Rakof. Kısacası kurtlar bu romanın en masum varlıkları, tabi ki Feo'dan sonra.

Gökyüzü Çocukları ile gönüllere taht kuran ve ödüller kazanan Katherine Rundell, *Feo ve Kurt*'la da güçlü bir etki bırakacak gibi görünüyor. Romanına mekân olarak Rusya'nın karlarla kaplı bir ormanını seçen Rundell, yarattığı sıcacık öykü ile okuyucularının içini ısıtmayı başarıyor.

"BİR KURT KIZIN İSYANI, BİR DEVRİMİ BAŞLATABİLİR Mİ?'

Kimdir bu kurt kız? Romanın başkahramanı. Ya da daha doğrusu, kendisine seslenilmesini istediği şekliyle: Feo. Altı yaşından itibaren annesi ile kurt vahşileştiren, on iki yaşında, yabanıl bir kız. Detayları Rundell'a bırakalım:

"Rus'tu. Saçları, gözleri ve tırnakları her zaman karaydı ama hiddeti sadece mutlaka gerektiği zamanlarda ortaya çıkardı. O da gayet sık olurdu zaten.

Adı, Feodora'ydı."

Feodora, annesi ile günümüzden yüz yıl kadar önce, çar tarafından yönetilen Rusya'da yaşıyor. O dönemin aristokratları için kurt sahibi olmak bir zenginlik göstergesi ve bu garip şımarıklık, kendi zümrelerine ait bir ayrıcalık olarak kabul ediliyor. Rusya'nın batısındaki yabani topraklarda yeni doğmuş, gözleri henüz açılmamış kurt yavrularını yakalayıp St. Petersburg'daki zenginlere satan kurt tüccarı çeteler var. Evde kurt olmasının iyi şans getirdiğine inanan bu insanlar; satın aldıkları kurtlar kendi doğalarına uygun ama şehir insanına vahşice gelen (bir kontesin elbisesini mideye indirmek ya da bir askerin ayak parmaklarından ikisini koparmak gibi) bir hareket yaptıklarında ise hemen kapı dışarı ediyorlar hayvanları. Kurt öldürmek uğursuzluk kabul edildiğinden, gerçekte ait oldukları ama orada büyüyemedikleri için yaşayışına dair bir bilgiye sahip olamadıkları vahşi doğaya gönderiliyor.

Feo ve annesi Marina, bu kurtlara yeniden doğada hayatta kalmayı, koşmayı, avlanmayı öğretiyorlar. Feo'nun en yakın dostları; Siyah, Gri ve Beyaz isimli üç kurt. Üçü de insanların şehir yaşamına ayak uyduramayıp geri gönderilenlerden. Feo'ya göre dünyanın en güzel suçluları.

HER ŞEY, RAKOF'UN GELİŞİ İLE BAŞLIYOR.

Bir gün çarın acımasızlığı ile nam salmış komutanı Rakof gelip, Marina'ya artık kurtları öldürmeleri gerektiğini söyleyerek gözdağı verip gidiyor. Ardından siyah, iri bir kurt getiriliyor. Feo, Yumuşak Ayak adını verdiği bu kurda sessizce doğadaki yaşamı öğretirken izlendiğini fark ediyor. Kendisini izleyen asker kendi yaşlarında ve sarışın, zayıf, uzun boylu bir çocuk... O sırada Yumuşak Ayak doğum yapıyor ve İlya isimli bu asker, askerliğini unutup çocukluğuna teslim olarak Feo'ya yardım ediyor. Aralarında Yumuşak Ayak'ın vahşileştirme döneminde sıcak bir dostluk başlıyor. Bir gece İlya gelip Feo'ya hemen evi terk etmeleri gerektiğini söylüyor. Çünkü Yumuşak Ayak, insanların pek hoşlanmayacağı türden şeyler yapmış ve öldürülmüş, Rakof ve adamları da kulübeye gelmek üzeredirler. O baskın esnasında Feo, annesini yakalamaya çalışan askerlere kayağını rastgele sallarken Rakof'u gözünden yaralıyor. Annesinin ısrarıyla evden kaçtığında ise annesinin tutuklandığını ve evlerinin ateşe verildiğini görüyor. Dönüp yavruyu alıyor. En yakın dostları olan üç kurt; Siyah, Beyaz, Gri ve kucağındaki yavru ile annesini St. Petersburg'daki hapishaneden kurtarmak üzere yola çıkıyor. Arkadan İlya onlara katılacak ve bu garip sürü, zorlayıcı olduğu kadar büyüleyici bir yolculuğa çıkacaklardır. Yolları, köyü Rakof ve adamları tarafından yakılmış genç Aleksey ile kesişiyor. O da Feo'dan insanlara, bu zalim komutana karşı harekete geçme cesareti vermek üzere yardım istiyor. Feo, Aleksey'in devrimi ile değil sadece annesini kurtarmakla ilgilense de Rakof'la tekrar karşılaşıp, ondan öç almak için yeni, çok güçlü bir sebebe sahip olduğunda her şey yeniden şekilleniyor. Asıl mesele şu, "bir kurt kızın isyanı bir devrimi başlatabilir mi?"

Neden olmasın?

Ayrıca kitabın ruhuyla eşleşen şahane illüstrasyonlar okuma keyfinizi ikiye katlıyor. Her yaştan okurun zevkle okuyacağı; güçlü, duygulu, keyifli bir roman *Feo ve Kurt*.■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

Kendin olma mücadelesi

Babasını kaybettiği sırada henüz sekiz yaşında olan bir çocuğun, resmi olarak ülkenin kralı ilan edildiği bu hikâyede, yaşları birbirine yakın üç erkek çocuğunun farklı statüleri gereği yaşadıkları şeyler anlatılırken, dostluk ve dayanışmanın altı çiziliyor.

Yazan: **Sema Aslan**

Uçurtma Avcıları
Linda Sue Park
Çeviren: Tahire Firuze Başar Özkan
Beyaz Balina Yayınları, 144 sayfa

Kore asıllı Amerikalı yazar Linda Sue Park'ın kaleminden *Uçurtma Avcıları*, 15. yüzyıl Kore geleneklerinin güçlü arka planıyla iki erkek kardeşin ortak bir hayal için elbirliği yapmalarını, kendilerini tanımalarını ve birbirleriyle o güne dek bilmedikleri türden bir ilişki kurmalarını anlatıyor. Kitabın ana karakteri, küçük erkek kardeş Yong-sup, geleneksel yapıya isyan etmenin eşiğinde büyümeye çalışır. Ailenin ilk çocuğu Ki-sup ise kendinden beklenilenleri yerine getirecek bir sorumluluk duygusu ve olgunlukla "ağabey"lik yapar fakat çocuksu yüzünü perdeleyemediği zamanlar olur.

Sade ve akıcı hikâyesinde yazar, iki erkek kardeş ve yaşıtları çocuk-kralı bir uçurtma etrafında buluşturur. Kore geleneklerine göre yeni yıl, herkesin bir araya geldiği bir bayramdır ve bu bayram için yapılan kutlamalar, kralın himayesinde gerçekleştirilen büyük uçurtma yarışlarıyla doruğuna ulaşır. Hediyelerin verildiği yeni yıl kutlamalarının birinde Ki-sup'a bir uçurtma hediye edilir. Yong-sup o andan itibaren büyük bir dikkat ve hevesle, abisinin uçurmayı bir türlü beceremediği uçurtmayı izlemeye başlar. En büyük hayali uçurtmayı uçurabilmek olan Yong-sup, yalvarıp yakarmalarının sonunda makarayı eline alır. Defalarca kez denemiş olmasına rağmen uçurtmayı uçuramayan abiden farklı olarak

Yong-sup, henüz ikinci deneyişinde muvaffak olur! Tam bu noktada Yong-sup'un nasıl bir çocuk olduğuna ilişkin ilk ipucunu görürüz. O, başarısıyla böbürlenecek bir çocuk değildir; ayrıca abisini kızdırması hâlinde bir daha uçurtmaya elini değdirememe gibi bir ihtimalin de farkındadır. Hem zeki hem incelikli bir çocuk olan Yong-sup'un uçurtmaların dilinden anladığı, rüzgârı "görebildiği" gibi detaylarla olaylar gelişmeye başlar. Kardeşlerin gökyüzünde süzülen uçurtmalarını sarayından gören ve izleyen çocuk-kral, günün birinde Ki-sup ve Yong-Sup'un bulunduğu yamaca gelerek onlardan kendisi için bir uçurtma yapmalarını ister. Kralın bu emri iki kardeşin ve hatta kralın kendisinin de hayatında önemli bir değişikliğe yol açar.

Hikâyenin temelde üzerinde durduğu nokta, çocukluk. Babasını kaybettiği sırada henüz sekiz yaşında olan bir çocuğun, resmi olarak ülkenin kralı ilan edildiği bu hikâyede, yaşları birbirine yakın üç erkek çocuğunun farklı statüleri gereği yaşadıkları şeyler anlatılırken, dostluk ve dayanışmanın altı çiziliyor. Geleneksel törenler, sorgulanmayan adetler ve katı kurallar ile çocukluktan yetişkinliğe geçişte toplumsal olanın belirleyici etkisi açık bir şekilde anlatılıyor. Buna göre, aile içinde tartışmaya kapalı bir hiyerarşik düzen vardır; yetenekleri ve ilgileri ne olursa olsun ilk erkek çocuk iyi bir eğitim almaya, ikincisiyse baba mesleğini sürdürmeye koşullandırılır; kız çocukları "kadınsı" işlerle görevlendirilir ve yemek sofrasına erkeklerden sonra otururlar; annenin evden dışarı çıkması söz konusu olmadığı gibi, babanın kararlarını uygulamaktan başka şansı da yoktur vs. Zaten hikâye boyunca kadın karakterlerin adını bile duymayız; onlardan anne ve kız kardeşler olarak söz edilir. Kız kardeşlerin heyecan verici olayların hiçbirinde söz aldıklarına ya da herhangi bir tepki gösterdiklerine rastlanmaz; anne de sadece iki üç kez söz alır, o anlarda da toplumsal kuralları ve babanın otoritesini anımsatmakla yetinir. Tüm bu detayların 15. yüzyıl yaşantısına ait olduğu hatırlatılabilir. Ancak muhtemelen Koreli değilse, bu kitabı okuyan başka herhangi bir çocuğun hikâyenin geçtiği zamana dair çok açık izlenimleri olmayacaktır. Ülkenin bir kral tarafından yönetildiğinden söz ediliyor olması da yeterince doğrudan bir çağrışım yapmaz; zira hikâyede -anlatıdaki dilden dolayı değilse de içeriğin doğasından kaynaklanan masalsı bir yan var. Gökyüzünde süzülen kaplanlar, üzeri altın pullarla işli ejderha, gizemli törenler, yaramaz ruhlar, çok ihtişamlı bir saray ve sarayda yaşayan, tahterevalliyle gezdirilen çocuk-kral... Yazarın, yüzyıllar öncesinden bir arka plan tercih etmesi, belki hikâyeye masalsı bir güç katma arzusundan kaynaklanıyor ancak bu tarihi arka plan çok işlevsel kullanılabilmiş gibi görünmüyor.

Uçurtma Avcıları'nın bir diğer ilginç yanı, söz konusu erkek çocuklarının her birinin kendi konumunu, karşısındakinin duygularını ve her biri için çıkar yol olabilecek ortak çözümü görmeye ve bulmaya hevesli olması, söz ve davranışlarını bu temel arzu üzerinden kurgulamaları. Yani bu anda da "çocukluk" yapmıyor, "olgun" davranıyorlar. Hayal kırıklıkları yutuluyor, hevesler yatıştırılıyor, öfkeler ağzın içinde hapsediliyor.

Ancak birçok (çocuk) okur bu hikâyeyi okuduğunda, tüm bu soruları soracak olsa bile, çok sürükleyici ve heyecanlı bir kitap okumuş olacak; büyük ihtimalle de bir solukta bitirecek. Çünkü Linda Sue Park, geleneksel Kore kültürüne ilişkin epey ilginç detaylarla süslediği bu hikâyesinde son satıra kadar insanı merakta bırakan bir mücadeleyi ve böylesi çetin bir mücadelede dayanışmanın neyi nasıl değiştirebileceğini anlatıyor. Ve tüm dikkatler uçurtmaların büyük yarışındaymış gibi görünen tüm küçük anlarda, bambaşka bir mücadelenin ipuçlarını veriyor: Kendi olma mücadelesi, babaya karşı sözünü söyleyebilme mücadelesi, omuzlardaki ağır yükü kenara bırakabilme ve elbette "çocuk" olabilme mücadelesi.■

Dilin edebi niteliği	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Kahramanların işlenişi	★★★★☆
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

Hazırlayan: **Fuat Altay**

ÖDÜLLÜ BULMACA!

Bulmacamızı tamamlayıp alttaki harf dizisini doldurduğunuzda, çocuk kitaplarında sıkça karşılaştığımız değerli bir isme ve onun mesleğine ulaşacaksınız. Çözümü bulan ve **iyikitap@tudem.com** adresine 25 Mart 2018 tarihine kadar gönderenler arasında yapacağımız çekiliş sonucuna göre, kazanan bir okurumuza Tudem Kitabevlerinde istediği şekilde kullanabileceği 100 TL. değerinde hediye çeki armağan edeceğiz.

İyi eğlenceler!

SOLDAN SAĞA

1 Ursula K. Le Guin'in, "Kanatlı Kediler Masalı" serisinin ilk kitabı.
2 "Bu Ne Biçim" serisinin ilk kitabı.
3 .... Tuğcu - *Minik* kitabının yazarı.
4 Sevim Ak'ın iki kitabına isim veren kahraman.
5 Yüksek sesle, eksiksiz ve yanlışsız okunması gereken, Süleyman Bulut'un 101 tanesini derlediği şiirsel tür.
6 100 Temel Eser listesindeki hayatta olan tek yazarın kitabı.
7 Kutulu olarak satılan kitaplar bütünü.
8 Kristyna Litten'in adını kahramanlarından alan resimli kitabı.
9 Astrid Lindgren Memorial Award'ın dilimizdeki kısa adı.
10 Şubat ayında, Tüyap Karadeniz Kitap Fuarı'nın düzenlendiği şehir.

YUKARIDAN AŞAĞI

11 Mart ayının son haftası kutlanan hafta.
12 *Zaman Sihirbazı* kitabının kahramanı.
13 Dergimizin geçen sayısının kapağını resimleyen sanatçının ikinci adı.
14 .... Kästner, ünlü Alman yazar.
15 "Sahaf Dükkânı" köşesini hazırlayan yazarımız.
16 Kimin "Kompost Kitabı?"
17 Eric Knight'ın sevimli ve unutulmaz kahramanı.
18 1990 - 2007 yılları arasında 106 sayı yayımlanan çocuk dergisi.
19 Huckleberry Finn'in en yakın arkadaşı: Tom ....
20 *Bilim Tavşanı*'nın adı
21 Suzy Lee'nin 2016'da ülkemizde yayınlanan sessiz kitabı.

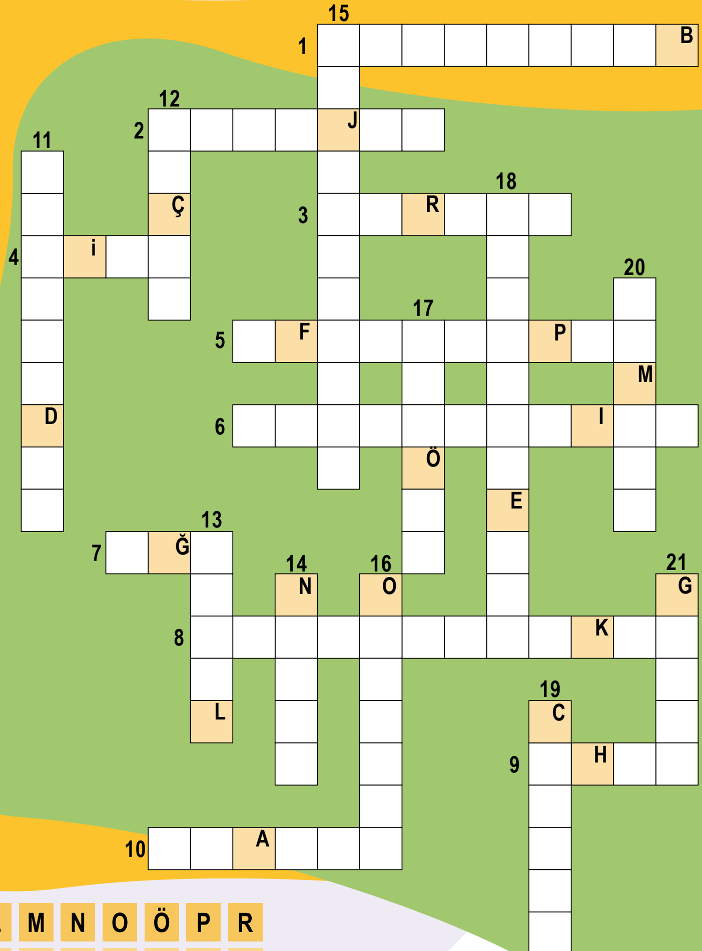
Açıklama: Bulmaca tamamlandığında, turuncu renk zemin içinde kalan harfleri, alfabetik sıraya göre dizdiğinizde aradığımız yanıta ulaşacaksınız.

ÇÖZÜM

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö	P	R

Geçtiğimiz haftanın çözümü ve kazananı:

İyi Kitap'ın geçen sayısında yayımladığımız bulmacayı çözen okurlarımız, Rıfat Ilgaz'ın bir eserinin ismine ulaştılar: **"BACAKSIZ KAMYON SÜRÜCÜSÜ"** Doğru yanıtı bulan okuyucularımız arasında yaptığımız çekilişte ise sayın Hale Özgülen, Tudem Kitabevlerinde kullanmak üzere 100 TL. değerinde hediye çeki kazandı.

16. Tudem Edebiyat Ödülleri

Roman Yarışması

YETİŞKİN EDEBİYATI

SEÇİCİ KURUL

Ali Bulunmaz
Fatih Altuğ
Mehmet Atilla
Seval Şahin
Sezgin Kaymaz

Birincilik: 10.000 TL
İkincilik: 7.500 TL
Üçüncülük: 5.000 TL

Şartname için
www.tudem.com

ÇOCUK EDEBİYATI

SEÇİCİ KURUL

Karin Karakaşlı
Miyase Sertbarut
Nilay Özer
Safter Korkmaz
Toprak Işık

Birincilik: 10.000 TL
İkincilik: 7.500 TL
Üçüncülük: 5.000 TL

Şartname için
www.tudem.com

Son Katılım Tarihi 02.11.2018

TUDEM YAYIN GRUBU